

ÉLETTÜNK

XLVIII. évf. 1. szám (48. Jg. Nr. 1.)

Az európai magyar katolikusok lapja

2016. január

A VÁLASZ AZ IRGALMASSÁG

„A migránsok és a menekültek kérdőre vonnak minket. A válasz az irgalmasság Evangéliuma” – ez a témája Ferenc pápa üzenetének, amelyet a 2016. január 17-én megtartásra kerülő Migránsok és Menekültek Világnapjára írt.

Üzenete elején a Szentatya megállapítja, hogy az elvándorlási hullám növekszik a bolygó minden részén. A menekültek kihívást jelentenek az egyének és a közösségek, illetve hagyományos életmódjuk számára, felkavarják a kulturális és társadalmi horizontot, amellyel szembe találják magukat. Egyre gyakrabban az erőszak és a szegénység áldozatai. Elhagyva otthonaikat egy jobb jövő érdekében ki vannak téve emberkereskedők bántalmazásának, majd szembetalálják magukat azzal a valósággal, amelyben gyanú és félelem lakozik irányukba. (...)

Ferenc pápa ezt követően kérdéseket tesz fel az elvándorlás kapcsán. Vajon nem vágyunk-e mindannyian arra, hogy javítsunk életkörülményeinken és arra, hogy becsületes és jogos jólétünket megszathassuk szereteteinkkel? Hogyan éljük meg az elvándorlók azt az identitásváltozást, amelyre rákényszerülnek? (...) Hogyan valósítsuk meg az integrációt úgy, hogy mindkét felet kölcsönösen gazdagítsa, hogy pozitív utakat nyisson meg a közösségek előtt és megelőzze a diszkriminációt, a rasszizmus, aszéltsőséges nacionalizmus és a xenofóbia veszélyét? (...)

A bevándorlókra ne csak a szerint tekintünk, hogy legális vagy illegális státuszúak-e, hanem úgy is, hogy személyek, akiknek méltóságát védelmezve, hozzájárulhatnak mindenki jólétéhez és fejlődéséhez, különösen akkor, ha felelősen felvállalják kötelezettségeiket az őket befogadók felé, tiszteletben tartva és elismerve a befogadó ország anyagi és spirituális örökségét, betartva törvényeit és hozzájárulva terheikhez.

Az Egyház mindazok mellé áll, akik erőfeszítéseket tesznek mindenki jogainak védelmére, hogy méltósággal élhessen, elsősorban gyakorolva azt a jogát, hogy ne kelljen emigrálnia és hozzájárulhasson saját országa fejlődéséhez. Ebben a folyamatban segíteni kell azokat az országokat, ahonnan elindulnak a migránsok és a menekültek. (...)

Ehhez nélkülözhetetlen a közvélemény szabatos tájékoztatása azért is, hogy megelőzzük az alaptalan félelmeket és a spekulációkat a migránsokkal szemben. (...) Férfiakat, nőket, gyermekeket adnak-vesznek mint kényszermunkásokat az építőiparban, a mezőgazdaságban, a halászatban vagy a kereskedelem más területein. Gyermekkatónák, szervkereskedelem, szexuális kihasználás – eme aberráns bűntények elől menekülnek a migránsok, akik kérdőre vonják az Egyházat és a közösségeket, hogy benin is az Úr arcát lássák. (...)

A pápa végül a migránsokhoz és menekültekhez fordulva így buzdít: ne hagyjátok, hogy elrabolják tőletek a reményt és az életörömet, amelyek Isten irgalmának megtapasztalásából fakadnak, és amelyek azokban a személyekben testesülnek meg, akikkel hosszú utatok során találkoztok! (...)

(Vatikáni Rádió)

Aquinói Szent Tamás
Ünnepe: január 28.

Tamás a nápolyi Aquinói grófok nemzetségéből származott. Már öt éves korában a közeli montecassinói bencés kolostorba adták nevelésre. A kor fölfogása szerint családja és háza fényét kellett volna növelnie. A nemes ifjúban azonban nem ilyesmi forgott a fejében.

Tízennégy éves korában magasabb tanulmányokra Nápolyba küldték, és itt megismerte az akkoriban kivrágzó dominikánusok prédikátor rendjét. Elhatározása, hogy életét a szent tudományoknak áldozza, 1244-ben a nápolyi domonkos kolostorba vezette, ahol a rendbe való fölvételét kérte, bár családja hevesen ellenezte, hogy kolduló szerzetbe lépjen. Rendi előjárói még ugyanabban az évben továbbírták a párizsi egyetemre szólították teológiai professzornak. A párizsi évek (1269–1272) jelentik tudományos munkásságának csúcspontját.

1272-ben Tamást rendje visszahívta és megbízta, hogy Nápolyban központi teológiai főiskolát szervezzon. Két évvel később X. Gergely pápa a lyoni unió zsinatra küldte (1274). Súlyos betegsége ellenére Tamás útra kelt, de nem jutott messzire. Március 7-én meghalt a fossanuovai ciszterci kolostorban. XXII. János pápa 1323-ban szentté avatta. XIII. Leó 1880-ban minden katolikus tanító tevékenység védőszentjévé tette.

(Szentek élete)

HOGYAN ÉLJÜK MEG AZ IRGALMASSÁG SZENTÉVÉT?

Ferenc pápa útmutatásai

Megválasztásának második évfordulóján Ferenc pápa meghirdette az Irgalmasság rendkívüli szentévet, amely 2015. december 8-án kezdődött és 2016. november 20-án zárul, Krisztus Király ünnepén. A szentévet meghirdető, Az irgalmasság arca című bulla közzétételén Ferenc pápa emlékeztetett rá, hogy számára az irgalmasság témája különösen fontos. „Ott, ahol az Egyház jelen van, ott nyilvánvalóvá kell válnia az Atya irgalmasságának” és „bárhol, ahol keresztények élnek, mindenkinek az irgalmasság oázisára kell találnia” – hangsúlyozta a Szentatya.

A bulla második részében Ferenc pápa néhány gyakorlati útmutatást ad ahhoz, hogyan élhetjük meg a rendkívüli jubileumot a maga spirituális teljességében.

Végezzünk zárandókat, mert ez „tényleges jele lesz annak, hogy az irgalmasság is egy olyan elérendő cél, amely elkötelezettséget és áldozathozatalt kíván”.

Ne bíraskodjunk és ne ítélkezzünk, hanem bocsássunk meg és adakozzunk, maradjunk távol a pletykáktól, a féltékenység és az irigység által sugallt szavaktól. Vegyük észre a jót, ami minden emberben jelen van, és váljunk a „megbocsátás eszközeivé”.

Nyissuk meg a szívünket a lét perifériái felé, vigyünk vigaszt, irgalmasságot, szolidaritást és figyelmet mindazoknak, akik „a mai világban nélkülöznek és szenvednek”, „számos testvérünknek, akiket megfosztottak méltóságuktól”. „Kiáltásukat tegyük magunkévá, így együttesen le tudjuk küzdeni a közöny korlátját, amely gyakran hatalmas úrként van jelen, hogy elrejtse az álszentséget és az önzést”.

Örömmel hajtsuk végre a testi és lelki irgalmasság műveit, hogy „felébredjünk

lelkiismeretünket, amely ellankadt a szegénység drámájával szemben. Jézusnak éppen ez a küldetése: vigyünk vigaszt a szegényeknek, hirdessük a megszabadítást a modern rabszolgaságok foglyainak, adjuk vissza a látást azoknak, akik magukba zártak, adjuk vissza a méltóságukat azoknak, akiket ettől megfosztottak, legyünk képesek arra, hogy legyőzzük a tudatlanságot, amelyben emberek milliói élnek, különös tekintettel azokra a gyermekekre, akiknek nincs megfelelő segítségük ahhoz, hogy kilépjenek a szegénységből”. Mint ahogy Keresztes Szent János mondja: „az élet alkonyán a szeretetben fognak megvizsgálni minket”.

Tartsunk gyakrabban az egyházmegyékben 24 óra az Úrért ima- és bűnbánati alkalmakat, amelyeket nagyböjt negyedik hetében pénteken és szombaton szoktak tartani.

A pápa rámutat: sok fiatal ismét közeledik a kiengesztelődés szentségéhez, amely „kézzelfoghatóvá teszi az irgalmasság nagyságát”.

(Folytatás a 2. oldalon)

MINDSZENTY JÓZSEF-EMLEKEST BÉCSBEN

Bécsben a Pázmáneumban november 18-án Mindszenty József, a magyar katolikus Egyház egyik legnagyobb XX. századi alakjára emlékeztek mindazok, akik elfogadták a Collegium Pázmáneum és a Kaláka-Club meghívását. A nyilaskezes és a kommunista uralom által is üldözött esztergomi érsek, bíboros, Magyarország utolsó hercegprimása 1971. október 23-án érkezett az osztrák fővárosba, a Pázmáneumba, a bécsi magyarsággal pedig november 19-én találkozott először az első nyilvános szentmiséjén. Ezen események 44. évfordulója alkalmából, a főpásztor pappá szentelésének századik, érseki kinevezésének hetvenedik és halálának negyvenedik évfordulójára is emlékezve Varga János rektor, Vencser László, az ausztriai idegen nyelvű lelkészségek országos igazgatója és Pál László kismartoni püspöki helynök ünnepi szentmisét mutatott be. Az azt követő emléktábla-koszorúzáson Soltész Miklós egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkár mondott ünnepi beszédet.

Szentbeszédében Varga János, a szentmise főcelebránsa kiemelte: Mindszenty József Istentől kapott küldetésnek tartotta papi és főpásztori szolgálatát. Számára nem a saját személye volt fontos, hanem az a történelmi szerep, amit a Gondviselés rá bízott. Nem a saját szenvedését akarta az emberek elé tárni, hanem a

Az államtitkár helyezte el a koszorút
(Fotó: Czyzyk László)

kommunista rezsim ateista, népellenes, emberiség-ellenes voltát. Meggyőződése volt, hogy a kommunizmus nemcsak a magyar Egyház és nemzet számára jelent végzetes veszélyt, hanem az egész emberiség számára is.

„Mindszenty hercegprimásnak volt jó néhány keresztje: a meghurcoltatás, a kínzások, a börtön, a házi őrizet az amerikai nagykövetségen, a száműzetés, az esztergomi érseki szék üressé nyilvánítása, de mindezeket Krisztus keresztjéből való részese-désként, hittel hordozta. Ez tette őt mindvégig hűségessé, hőssé, fehér vértanúvá” – emlékeztetett Varga János, és felelevenítette azt is: VI. Pál pápa a hit hőisének, az erősség bajnokának nevezte Mindszenty Józsefet.

(Folytatás a 7. oldalon)

HITÜNK KÉRDÉSEI

A kereszténység és a hellenizmus

Az Egyház története azonos az Evangélium küzdelmeinek és győzelmeinek történetével. Az első századokban a kereszténységnek meg kellett küzdenie a pogánysággal és az eretnokségekkel. Az igaz hit időtlen, örök igazsága küzdött az idegen, kívülről behatoló eretnek eszmék ellen. Az egyháztörténelem az isteni és az ördögi sugallat harcának története. Amit az egyházatyákról felvázolok, az egy szellemi téren zajló küzdelemsorozat, eszmetörténet és irodalomtörténet. Ma már a történelem távlatán szemléljük az ortodox és az eretnek tanokat. Az ókori történetírók az ő jelenüket, a konstantini kort tartották az egyháztörténelem csúcspontjának. A kereszténység győzelmét látták Nagy Konstantin győzelmében. Mi húsz évszázad távlatából látjuk a kor árnyoldalait is.

Az apostoli korban tisztázni kellett a történelmi Izrael és az Egyház közötti folytonosságot. De ki kellett mutatni a régi Isten népe és az új Isten népe közötti különbséget is. A kereszténnyé lett zsidók kötelezővé akarták tenni a pogánykeresztények számára a mózesi törvényt. Ez ellen a pogányságból megtértek tiltakoztak, és az ószövetség egészét el akarták vetni. Az apostoli zsinat találta meg a válságból kivezető utat. A zsidó szertartási törvény a pogánykeresztények számára nem kötelező. De tartózkodniuk kell a házasságtöréstől, a bálványáldozati lakomáktól, a bálványozástól. A tízparancsolat tehát érvényben maradt.

70 és 140 között a pogányok között végzett térítés sikeres volt. Jeruzsálem 70-ben, de még inkább 135-ben bekövetkezett pusztulása fontos eseménye az ókeresztény Egyháznak is. A város lerombolása után a zsidókereszténység gyökértelemné vált. Jeruzsálem eszmeként él tovább a keresztények tudatában. Az Egyház szimbóluma marad, mint a mennyből alászálló Jeruzsálem. A kereszténység súlypontja azonban már nem Jeruzsálem, hanem a római nagyvárosok: Róma, Antiochia, Alexandria.

Megszilárdult a püspökök, presbiterek, diakónusok hármasság hierarchiája. Kialakult az ószövetségi szent iratok kánonja. A II. század elején világos volt, hogy egységes rend és szervezeti forma nélkül az Egyház képtelen ellenállni a gnoszticizmusnak, amellyel a II. században az Egyház legnagyobb harcát vívta, de győzelmet aratott. Ekkor már a püspöki hatalom az Egyház egységének alapja. A szentírási kánon is megszilárdult. Az egyes állításokat ezután szentírási helyekkel kellett alátámasztani. A Szentírásban foglalt apostoli igehirdetés a hit zsinórmértéke lett. Az apostoli igehirdetés igazságait foglalták össze a kereszt-

ségi hitvallások. A szervezeti formák megszilárdulásával történelmileg szükségszerűen együtt járt bizonyos klerikalizációs folyamat kialakulása.

A II. század a keresztény apologéták kora. Ők párbeszédbe keztek a művelt pogánysággal. Jusztin és kortársai előkészítik Alexandriai Kelemen és Origenész útját, akik a klasszikus görög filozófia hagyományait vitték be a kereszténységbe. Az őket követő egyházatyák, Ireneusz, Tertullianus, Origenész nemzedéke már a keresztény hit részletes kifejtését tűzte ki célul. Tertullianus megalkotta a latin teológia nyelvét.

A III. században az Egyház terjedésével a keresztények élete a pogány világ nyilvánossága előtt zajlott. A pogányság veszített jelentőségéből, mégis éles harcba kezdett a kereszténységgel. Ugyanakkor egyre gyakrabban zavarták a római birodalmat a barbárok is. Ehhez járultak a természeti csapások, járványok, a gazdasági válságok. Ezek nyomában jött a keresztényüldözés, amely Diocletianus császár uralma alatt érte el tetőpontját.

A IV. század elején Nagy Konstantin felszabadította a kereszténységet, majd az V. század elején Nagy Theodosius államvallássá tette. Ez a korszak a nagy egyházatyák kora, de ekkor jelent meg az arianizmus is. Ennek ellenére sikerült leküzdeni a válságot. Nagy jelentőségük lett ettől kezdve a zsinatoknak, kezdett kialakulni az érseki rendszer. A püspöki hatalom a tartományi fővárosokban összpontosult.

A hatalommal, a világiassággal való összefonódás ellenhatásként létrejött a szerzetesi mozgalom. A szerzetesség, főként keleten nem tanúsított barátságos magatartást az ókori műveltség iránt, sőt eleinte ellenséges volt. A kolostorok mégis műveltségi központokká alakultak. A szerzetesség az ókori kultúra átmentője lett.

A pápa továbbá bejelenti, hogy a szentév nagybőjti időszakában az irgalmasság küldötteit küldi majd el világszerte, vagyis olyan papokat, akiket „felruház olyan tekintéllyel, miszerint megbocsáthatnak olyan bűnöket is, amelyek alól a feloldozás joga az Apostoli Szent-székeknek van fenntartva”. „Jelei lesznek annak, hogy az Egyház anyai gondoskodással van Isten népe iránt”. Ezek a papok mesterei lesznek mindenki számára „egy humanizmussal teli találkozásnak, amely a megszabadulás forrása, felelősséggel teljes, célja, hogy leküzdjék az akadályokat és visszatérjenek a kereszt-ségben kapott új élethez”. Ugyanakkor a pápa azt kéri, hogy az egyházmegyékben szervezzenek „népmisziókat”, hogy ezek a küldöttek „hirdethessék a bűnbocsánat örömeit”.

A jubileum jellemző vonása a búcsú, azt mutatja, hogy „Isten korlátlanul megbocsátja bűneinket”. Miközben a kien-gesztelődés szentségében Isten bocsánata eltörli a bűnöket, a búcsúval a bűnös megszabadul a „bűn negatív lenyomatától”, „következményének minden hatásától”, „magatartásunkban, gondolatainkban” megmarad. Ebben az értelemben az, aki elnyeri a búcsút, képessé válik arra, hogy karitatív módon cselekedjen, növekedjen a szeretetben, ahe-lyett, hogy ismét bünt követne el.

Az ókeresztény kor irodalmi alkotásai túlnyomórészt görögül és latinul íródtak. Az ókeresztény irodalom nem egy nemzet irodalma volt. Az Egyház tagjai nem nemzeti történelmüket, hanem az ószövetségi üdvtörténetet tekintették múltjuknak. A görög nyelven írt művek bibliai eszméket tükröznek. A keresztény irodalomba beszivárogtak a sajátos görög eszmék, de nem szorították ki a bibliai eszméket. Az ókeresztény irodalom a késő ókori hellenista irodalom.

A hellenizmus sokarcú történelmi jelenség. Politikai szempontból a Nagy Sándor (356-323) által alapított görög világbirodalmat jelenti, mely birodalom eredeti nagyságában és egységében nem élte túl alapítóját. Nagy Sándor halála után a görög birodalom darabokra hullott.

Művelődéstörténeti szempontból a hellenizmus a görög nyelv elterjedését, a görög műveltség egyetemessé válását jelenti. A görögöknek nem sikerült hosszú életű világbirodalmat létrehozni. De sikerült nekik egy világkultúra kialakítása. Nagy Sándor hódításainak következtében a művelődési központok Európából átvetődtek Ázsiába. A hellenista világkultúra előkészítője lett a római uralomnak. Nagy Sándor hódításának eredménye a görög nyelv világuralma lett, mely túlélte a görögök politikai uralmát.

Az egész világon beszélt görög nyelv megkönnyítette az eszmék áramlását, de átalakulását is. Hirtelen megnőtt az érdeklődés más népek történelme, hagyományai, vallása, szokásai iránt. A hellenista kor embere nem egy város, hanem a nagyvilág, a kozmosz polgárának tudta magát. A hellenista ember nem helyi kultúra és vallás, hanem világkultúra, világvallás képviselője. A kozmopolita felfogás létrehozta az igényt az egyetemes világvallás után, mely a világról kialakított egyetemes felfogásnak megfelelő. A vallási szinkretizmus kísérletet tett a legkülönbözőbb vallások keverésére. A hellenista szellem a közöset akarta felfedezni a népek kultuszformái mögött. Ki akarta vonni a sokféleségből azt, amit a vallás lényegének nevezhet.

A római szellem különbözik a hellenizmustól. A rómaiak gyanakvással viseltettek a hellén szellem világaluralmával szemben, mert a kozmopolita felfogás közömbössé tett az ősi virtust, a hazát, az állam iránt. A római hazafiság veszélyesnek ítélte a hellenista szellem hajtását.

Gaal Jenő SVD

IMASZÁNDÉKOK

Januárra

Egyetemes szándék: Hogy a különböző vallású férfiak és nők közötti őszinte párbeszéd a béke és az igazságosság gyümölcsét teremje.

Sámuel 1. könyvében olvassuk, hogy az ifjú Dávid párbeszédet kezdeményezett az őt üldöző Saul királlyal (1.Sám 26,1-25). Dávid sikereit és népszerűségét látva Saul király irigykedni és féltékenykedni kezdett rá, és el akarta őt tenni láb alól. Amint egymagában ilyen gondolatokon rágódott, ezek a gyanúsítások egyre inkább elfoglalták egész szívét, és gyűlölni kezdte Dávidot. Dávid ezt megérezte, és elmenekült Saul udvarából, hogy életét mentse, Saul pedig három-ezer katonájával nyomába eredt, hogy elfogassa és megölessen. Amikor az üldöző sereg közel jutott Dávid csapatához, Dávid észrevette őket. Ők azonban nem tudták, hogy Dávidék közelében vannak, és este lefeküdtek aludni. Dávid erre, egyik vitéze, Abisaj kíséretében, odalopakodott Saul táborába. Mindenki mélyen aludt, és senki sem vette őket észre. Amikor Dávidnak és Abisajnak sikerült beosonnia az alvó Saul sátrába, Abisaj azt súgta Dávidnak: „Kezedbe adta ma Isten ellenségedet: nos hát, hadd szegezem dárdával a földhöz.” Ha Dávid ekkor jóváhagyta volna Abisaj szavait, örökre megmenekült volna ellenségétől. Dávid azonban ezt mondja Abisajnak: „Meg ne öld! Én irántam legyen az Úr kegyelmes, hogy ki ne nyújtsam kezemet az Úr felkentje ellen!” Így tehát, Saul életét megkímélve, visszaosontak saját táborukba. Onnan Dávid átkiáltott Saulhoz: „Miért üldözi uram az ő szolgáját? Mit követtem el? Izrael királya kivonult, hogy üldözzön egy bolhát!” Dávid, nemcsak hogy nem ölte meg halálos ellenségét, hanem párbeszédet is kezdeményezett vele, és ezzel a párbeszéddel hidat kezdett építeni saját maga és Saul között. Dávid hangját hallva Saul ugyanis így válaszolt: „Vétektem, térj vissza, fiam, Dávid, nem bántalak többé.”

Ferenc pápa ezt a történetet idézte abban az elmélkedésben, amelyet a keresztények egységéért tartott imakilenced első napján mondott el. Ferenc pápa elismerte, hogy párbeszédet kezdeményezni bizony nem könnyű. Szokása szerint Ferenc pápa kétszer is elismételte ezt a megállapítást. A párbeszédhez ugyanis alázatoságra és szelídségre van szükség, és mély meggyőződéssel kell hinni azt, hogy minden ember az Isten képmása. Ha alázatosak és szelídek vagyunk, sikerül szívünket oly tágra nyitni, hogy – amint Szent Pál mondja – „mindenkinek mindene” (1Kor 9,22) legyünk, és mindenki felé őszinte párbeszéd-hidakat építsünk. Ne falakat építsünk tehát, hanem hidakat! Ha csak a magunk gondolatain rágódunk, elkeseredünk, és elválasztó falakat építünk köztünk és mások között. Ha viszont sikerül alázatosan és szelíden párbeszédet folytatni egymással, leomlanak a falak, és hidak jönnek létre. A hidakon pedig elindulhatunk mindkét oldalról, és rátalálunk egymásra, hiszen Krisztus úgy szeretett bennünket, engem is, másokat is, hogy meghalt mindegyikünkért. Ezért mondja Ferenc pápa, hogy ápoljuk a párbeszéd művészetét minden közösségben: a családokon belül, a munkahelyünkön, a vallások között és a népek között: mindig és mindenütt. És ha így teszünk, velünk lesz a béke Istene.

Ferenc pápa 2014. január 24-én mondott beszéde nyomán

Evangélicációs szándék: Hogy a párbeszéd és a felebaráti szeretet által, a Szentlélek kegyelmével megszűnjék a keresztények közötti szakadás.

(Folytatás a 4. oldalon)

HOGYAN ÉLJÜK MEG...

(Folytatás az 1. oldalról)

Ennek köszönhetően sokan közülük úgy érzik, hogy „újból felfedezik életük értelmét”.

Az irgalmasság küldöttei feloldozhatnak majd olyan bűnök alól is, amelyhez eddig csak az Apostoli Szent-székeknek volt joga.

A pápa egy paragrafust a bűnök feloldozása témájának szentel: mindenképp kifejezi azt a kívánságát, hogy „a gyóntatók legyenek az Atya irgalmasságának valódi jelei”, ne sebtében rögtönözzenek ebben a feladatukban, hanem váljanak „elsőként bűnbánókká, akik bocsánatért esdekelnek”.

„Isten bűnbocsánatának hűségese szolgáljaként” tehát minden gyóntató úgy fogadja a híveket, mint „az apa a tékozló fiú példabeszédében”, vagyis „olyan apa, aki fia elébe siet, annak ellenére, hogy az minden vagyonát elherdálta”. A gyóntatók tehát „ne tegyenek fel nem a tárgyhoz tartozó kérdéseket”. Minden bűnbánó szívében ismerjék fel, hogy segítségét és bocsánatát keresnek. A gyóntatók arra kaptak meghívást, hogy „mindig, bárhol, minden helyzetben és mindenek ellenére legyenek az irgalmasság elsőbbségének jelei”.

Az irgalmasság cselekedetei

Az irgalmasság testi cselekedetei:

1. az éhezőknek ételt adni,
2. a szomjazóknak italt adni,
3. a szegényeket ruházni,
4. az utasoknak szállást adni,
5. a betegeket és
6. a börtönben levőket látogatni,
7. a halottakat eltemetni.

Az irgalmasság lelki cselekedetei:

1. a bűnösöket meginteni,
2. a tudatlanokat tanítani,
3. a kételkedőknek jó tanácsot adni,
4. a szomorúakat vigasztalni,
5. a bántalmakat békével tűrni,
6. az ellenünk vétkezőknek megbocsátani,
7. az élőkért és holtakért imádkozni.

A NYUGATI MAGYAR LELKÉSZEK A NEMZETPOLITIKA KULCSSZEREPLŐI

„A magyar társadalom – és itt most nemcsak az anyaországra, hanem a világon bárhol élő magyar közösségekre is gondolok –, függetlenül attól, hogy vallásos vagy nem, alapvető értékrendjét a keresztény-keresztény etikából eredezteti, vagyis azt, hogy mi a jó és mi a rossz ebben a világban, alapvetően ez alapján ítéli meg. Bennünket, magyarokat összeköt ez a hagyomány, ezért utal erre a több mint ezer esztendő értékére Alkotmányunk preambuluma is, és ezért tartjuk nélkülözhetetlennek a magyar történelmi egyházak közreműködését a diaszpórában élő magyar közösségek támogatásában” – hangsúlyozta Grezsa István, a határon átnyúló beruházások ellenőrzéséért felelős miniszteri biztos, akit a diaszpórában élő magyarok támogatására elindított Kőrösi Csoma Sándor Program és a történelmi egyházak összefüggéseiről kérdeztünk.

– Biztos úr, milyen alapvető célokkal indította el Magyarország Kormánya 2013-ban a világban szétszóródott magyarok közösségeinek helyszíni, gyakorlati, tevőleges támogatására a Kőrösi Csoma Sándor Programot (KCSP-t)?

– A Program legfőbb céljaként a magyar önanonosságtudat elmélyítését, a magyar nemzet összetartozásának megerősítését, a diaszpórában élő magyarok anyanyelvismertetését, a magyar közösségekben való tevékenységet és a Magyarországgal való kapcsolattartás ösztönzését fogalmaztuk meg. Ezzel a kezdeménnyel szeretnénk tanújelét adni annak, hogy azt a Szabó Dezső-i gondolatot, miszerint „minden magyar felelős minden magyarért”, az anyaország kormánya komolyan gondolja. A kitűzött célok teljesítésében a pályázati úton kiválasztott ösztöndíjasaink mellett természetesen számíthatunk mentoraikra és fogadószervezeteikre.

– Mit mutatnak a három év tapasztalatai, az egyházak milyen érdeklődést tanúsítanak a program iránt, milyen az együttműködés az egyházak és a KCSP között?

– Megismerve a program céljait, a magyar történelmi egyházak kezdetektől fogva nagy érdeklődést tanúsítottak a KCSP iránt. A nyugati világban szolgáló magyar lelkészek a hit védelme mellett a nemzetpolitikának is kulcsszereplői, hiszen az időnként egymástól hatalmas földrajzi távolságokra élő magyar közösségek összességéről bírnak ismeretekkel, azaz természetes a kapcsolódás a KCSP filozófiájához és az egyházak szolgálata között. Az egész világra jellemző szekularizációs folyamatok azonban egyre erőteljesebben sújtják a nyugati magyarság közösségeit, a paphiány, mint itthon is jól ismert jelenség, fokozottan figyelhető meg az amerikai és a nyugat-európai magyarok életében. Magyarország Kormánya többször deklarálta: minden magyar fontos és számít, s lényegében ezt vallja természetes módon az összes egyház is, azonban a missziós munka (akár anyagi, akár fizikai) terheit sok helyütt egyre nehezebben tudják vállalni.

Fontosnak tartom külön megemlíteni a cserkészmozgalmat, amely bár nem egyházi szervezet, de keresztény alapelveken szerveződik, önkéntes közösségként egyfajta „egyházi” szolgálatot is képvisel. A cserkészlet mindig szoros kötelékben áll az egyházzal, több fogadószervezet kifejezetten cserkészletben jártas ösztöndíjast kért az elmúlt három esztendő alatt.

– Az első évben 48 KCSP-ösztöndíjas utazott a világ 16 országába, majd a nagy sikerre való tekintettel a Miniszterelnökség 2014-ben már 100 ösztöndíjast irányított 24 országba. Idén ugyancsak 100 ösztöndíjas utazott ki 5 kontinens 26 országába. Miként alakult ki a céltelepülések köre, és jelenleg hány KCSP-ösztöndíjas fogadószervezete egyházi intézmény?

– A céltelepülések köre hosszas, minden részletre kiterjedő egyeztetés eredményeképpen alakult ki. Felvettük a kapcsolatot az adott országok magyar szervezeteivel, az egyházakkal és az oktatási intézményekkel, hogy mutassanak rá azokra a területekre, ahol a leginkább szükség lenne az ösztöndíjasaink segítségére. Jelenleg Kanadában, az Amerikai Egyesült Államokban, Ausztráliá-

(Fotó: Szigetváry Zsolt/MTI)

ban, Németországban és Franciaországban tíz KCSP-ösztöndíjasunk munkáját koordinálják a történelmi egyházak helyi képviselői. Sokan egyidejűleg több szervezettel együttműködve, több helyszínen is dolgoznak, Riczu Dalma például a párizsi Magyar Katolikus Misszió mentoráltjaként Párizsban és Strasbourgban is tevékenykedik. Az pedig szinte mindenütt elmondható, hogy olyan esetekben, amikor az ösztöndíjas munkáját közvetlen értelemben nem egyházi vagy egyházközelbeni szervezet irányítja, ennek a munkának akkor is rendre szoros kapcsolódási pontjai mutatkoznak az egyházi élettel.

– Ez nyilvánvalóan azért van így, mert a szórványban és a diaszpórában az egyháznak meghatározó szerepe van az oktatásban, a kulturális életben, ilyenformán tehát a magyarság megmaradásában.

– Mind a Kárpát-medencében és annak környezetében élő, mind pedig a világ távolabbi részeibe szóródott magyarok közösségeiben a megmaradás zálogai a történelmi egyházak. Az ott élőknek döntő jelentőségű a kapcsolatuk az egyházzal, a papjaikkal, sok esetben az egyetlen ember, akire számíthatnak, az a lelkész. Éppen ezért az ösztöndíjasaink akkor is szoros kapcsolatban állnak az egyház helyi képviselőivel, ha a fogadószervezeteik oktatási intézmények, kulturális alapítványok vagy egyesületek. Egyébként is arra biztattunk minden ösztöndíjast, hogy a működési területén lévő valamennyi magyar szervezetet keresse fel, vegye fel a kapcsolatot az azokban tevékenykedő magyarokkal, mi pedig a helyi sajátosságokról igyekszünk információkkal segíteni az ösztöndíjast. Nagyon fontosnak tartjuk a történelmi magyar egyházi szervezetekkel való szoros munkakapcsolatot. A magyar társadalom – és itt most nemcsak az anyaországra, hanem a világon bárhol élő magyar közösségekre is gondolok –, függetlenül attól, hogy vallásos vagy nem, az alapvető értékrendjét a keresztény-keresztény etikából eredezteti, azt, hogy mi a jó és mi a rossz, alapvetően ez alapján ítéli meg. Bennünket, magyarokat összeköt ez a hagyomány, ezért utal erre a több mint ezer esztendő értékére Alkotmányunk preambuluma is, és ezért tartjuk a Kőrösi Csoma Sándor-ösztöndíjprogramban is nélkülözhetetlennek a magyar történelmi egyházak közreműködését a diaszpórában élő magyar közösségek támogatásában.

Varga Gabriella

AFRIKA SZÉP! – LEGYETEK MISSZIONÁRIUSOK

Ferenc pápa apostoli látogatása Afrikában

Egy-egy nemzetközi pápai utazás után immár hagyomány, hogy a Szentatya a szerdai általános audiencián összefoglalja apostoli útja főbb állomásait, tapasztalatait. Így történt ezúttal is: Ferenc pápa a napfényben fürdő Szent Péter téren tartotta meg az első decemberi általános kihallgatást.

Ferenc pápa beszédében újra végigjárta afrikai útjának állomásait, amelyek során három országot látogatott meg: Kenyát, Ugandát és a Közép-afrikai Köztársaságot.

Kenya olyan ország, amely jól mutatja korunk globális kihívását: hogyan őrizzük meg a teremtett világot, átala-kítva a fejlődési modellt, hogy egyenlő legyen, befogadó és fenntartható. Mindezt megmutatkozik Nairobiban, Kelet-Afrika legnagyobb városában, ahol együtt van gazdagság és nyomor... de ez botrány! És nemcsak Afrikában: itt is, mindenhol.

Nairobiban található az ENSZ környezetvédelmi székháza, amelyet Ferenc pápa is fölkeresett. Kenyában találkozott a vezetőkkel és a diplomatákkal, de a lakossággal is. Találkozott a különböző keresztény felekezetek és más vallások vezetőivel, a papokkal és a szerzetesekkel, de főként sok-sok fiatalal. Minden alkalommal arra bátorította őket, hogy becsüljék meg az ország kincseit: természeti és lelki gazdagságát, amelyet a föld erőforrásai, az új nemzedékek és azok az értékek alkotnak, amelyek a nép bölcsességét formálják. Ebbe a drámaian aktuális környezetbe vitte el Ferenc pápa a feltámadt Jézus reményének szavát: „Legyetek erősek a hitben. Ne féljétek!” – ez volt látogatásának mottója.

Ugandába az ottani vértanúk szentté avatásának ötvenedik évfordulója alkalmából látogatott el Ferenc pápa. Innen az utazás mottója: „Tanúim leszek”. Ez feltételezi a közvetlenül megelőző szavakat, vagyis hogy „megkapjátok a Szentlélek erejét”, mert Ő lelkesíti a missziós tanítványok szívét és kezét. A Szentatya megállapította, hogy egész ugandai látogatását a Szentlélek ösztönözte tanúságtétel buzgalma jellemezte. Tanúságtétel a katekéták szolgálata, amit megköszönt és bátorított a pápa, és amibe gyakran a családtagokat is bevonják. Tanúságtétel a szeretet, amit a pápa kézzel tapinthatott a nalukolongói karitás-központban, de ami sok közösséget és társulatot vezérelt elkötelezett szolgálatukban a szegényebbek, a fogyatékkal élők és a betegek iránt. Tanúságtétel a fiataloké is, akik a nehézségek dacára is őrzik a remény ajándékát, és igyekeznek az Evangélium szerint élni, nem pedig a világot követni, vagyis árral szemben úsznak. Tanúk azok a papok, szerzetesek és szerzetesnők, akik napról napra megújítják teljes igenjüket Krisztusnak, és örömmel szentelik magukat Isten szent népe szolgálatának. A tanúságtételek sokfélesége, melyet ugyanaz a Szentlélek mozgat, kivásv az egész társadalom számára.

Utazása harmadik állomása a Közép-afrikai Köztársaság volt, mely a földrész szívében található, és tényleg Afrika szíve. Ez az úti cél volt a pápa eredeti szándéka, mivel az ország egy igen nehéz időszakból szeretne kikeveredni, amelyet erőszakos konfliktusok jellemeztek, és amelyben a lakosság oly sokat szenvedett. Ezért döntött úgy a Szentatya, hogy egy héttel korábban ott nyitja meg az Irgalmasság szentéve szent kapuját, éppen Banguiban. Ez a hit és a remény jele volt a közép-afrikai nép számára és jelképesen minden afrikai nép-

nek, amelyik leginkább felemelkedésre és vigaszra szorul. „Evezünk át a tó túlsó partjára” - Jézus hívása a tanítványainak adta a pápai út mottóját a Közép-afrikai Köztársaságba. Átmenni a túlpartra polgári értelemben azt jelenti, hogy magunk mögött hagyjuk a háborút, a megosztottságot, a nyomort, és a békét, a kiengesztelődést, a fejlődést választjuk. Ehhez azonban olyan átmenetre van szükség, amely az emberek lelkiismeretében valósul meg – magyarázta a pápa.

Ezért találkozott az evangélikus és a muzulmán közösséggel, osztozva velük az imádságban és a béke iránti elkötelezettségben. A papokkal és a szerzetesekkel, de a fiatalokkal is együtt élte át annak örömét, hogy az Úr feltámadt és velünk van a csónakban, és Ő az, aki átvezet minket a túlsó partra. Végül pedig az utolsó szentmisét említette a pápa Közép-Afrikában, a bangui stadionban András apostol ünnepén, ahol újból elkötelezték magukat Jézus követésére, aki a mi reményünk, a mi békénk, az isteni irgalmasság arca. Ez az utolsó szentmise csodálatos volt: az egész stadion zsúfolásig telt fiatalokkal. A Közép-afrikai Köztársaság lakosságának több mint a fele kiskorú, 18 év alatti: ez

A Szentatya a bangui menekülttáborban is felkereste

ígéretes a jövőre nézve – mondta a pápa, aki beszédét rögtönzött szavakkal egészítette ki.

Beszélt a misszionáriusokról, azokról a férfiakról és nőkről, akik hátrahagyták hazájukat, mindenüket. Fiatalként kerültek oda, nagyon sokat dolgoztak, olykor a földön aludtak. Banguiban találkoztam egy apácával, olasz volt. Látszott rajta, hogy idős: „Hány éves?” – kérdeztem tőle. „81” – felelte. „Az nem is sok, kettővel több, mint én”. Ez az apáca 23-24 éves kora óta élt ott, az egész életét ott élte le. (...) Az egész életét az életnek, mások életének szentelte. És hány és hány ilyen apáca van: szerzetesnők, papok, szerzetesek sokasága, akik arra áldozták életüket, hogy Jézus Krisztust hirdessék.

A fiatalokról külön is szólt Ferenc pápa a kihallgatáson. Megállapította, hogy Európában kevesen vannak, mert a születés manapság luxus, a ráta 0-1% körül mozog. A fiatalokhoz fordulok tehát: gondoljátok végig, mit kezdetek az életetekkel. A missziós szolgálat nem erőszakos térítés: ez az apáca mesélte nekem, hogy a muzulmán nők hozzá mennek, mert tudják, hogy az apácák jó ápolónők, jól gyógyítanak, és nem akarják megtéríteni őket. Tanúságot tesznek, aztán aki akarja, annak beszélnek a hitről. A tanúságtétel az egyház hősies nagy missziós lelkiere. Saját életünkkel hirdetni Jézus Krisztust. A hitet először a tanúságtétellel hirdetjük, aztán a szóval. Szép lassan.

Ferenc pápa beszéde végén azt kérte a hívektől, hogy együtt dicsérjék az Urat afrikai zarándokútjáért.

(Vatikáni Rádió)

Gyerekeknek

BOLDOGOK AZ IRGALMASOK

Egy régi januári reggelen megszólalt a csengő a lakásunk bejáratánál. Anya nyitott ajtót. Egy nem éppen bizalomgerjesztő férfi állt vele szemben. Az arca borostás, a haja hosszú, ápolatlan, a ruhái pedig szakadtak és piszkosak. Anya jól „ismerete”, pedig nem sokat beszélgettek korábban. A férfi a házuk közelében tengeti mindennapjait – az utcán. Hajléktalan. Hogy miért siklott földre ennyire az élete, arról semmit sem tudunk. A szülei soha nem is kérdezték tőle, kapcsolatuk mindössze annyiból állt, hogy alkalmanként vittek neki az utcáskorokra ételt és leselejtett ruhákat. Ő ilyenkor illedelmesen megköszönte az ajándékokat, és szótlanul továbbállt. Valószínűleg annyira megkeseredetté vált, hogy senkivel sem akart közelebbi ismeretséget kialakítani.

Ezért is volt különösen meglepő, hogy ezen a januári reggelen becsöngetett hozánk. Anya megkérdezte, hogy mi járatban van nálunk. A férfi, tőle szokatlan módon, hosszú „beszédbe” kezdett: „Csak azért jöttem, mert szeretném megköszönni azt a sok-sok ételt, ruhát, törődést, amit önöktől kaptam. Már régóta terveztem, de

az ünnepek alatt nem akartam megzavarni a család nyugalomát. Kérem, fogadják el hálám jeléül ezt a néhány narancsot, amit a szeretetszolgálatról kaptam!”

Anya döbbenet és meghatódva állt az ajtóban, első pillanatban megszólalni is alig tudott, de aztán gyorsan összeállított egy kis újévi csomagot a hajléktalan számára a karácsonyi süteményekből.

Azóta szülei akárhányszor találkoznak a férfival az utcán, mindig megállnak mellette egy rövid időre beszélgetni, hiszen néha egy-egy kedves, bátorító szó fontosabb tud lenni, mint egy kiadós, meleg ebéd.

A hajléktalan ember valószínűleg nem hallott róla, hogy Ferenc pápa az idei évre meghirdette az Irgalmasság szentévé, Te azonban biztosan tudod, hogy hívő keresztényként idén még inkább gyakorolnunk kell az irgalmasság cselekedeteit: például ételt adni az éhezőknek, a szomorúakat vigasztalni, az élőkért és a holtakért imádkozni. Szolgáljon 2016-ban számokra útmutatóul a nyolc boldogság egyike: „Boldogok az irgalmasok, mert ők irgalmat nyernek.”

Kovács Péter

Fiataloknak

JÉZUS A SZEKTÁK TANÍTÁSÁBAN (15.)

Az Apostolok Cselekedetei 2. fejezete így számol be a Szentlélek eljövételéről: „Zúgás támadt az égből, mintha csak heves szélvész közeledett volna. Majd lángnyelvek lobbantak és szétoszolva leereszkedtek mindegyikükre. Mindnyájukat eltöltötte a Szentlélek, és különböző nyelveken kezdtek el beszélni, úgy, ahogy a Lélek szólásra indította őket.” (ApCsel. 2,2–4)

Az első pünkösöd az apostolok számára a Szentlélek kiadásának megtapasztalása volt, amelyet ma sokszor a „Szentlélekben való keresztségnek” nevezünk. Ebben az összefüggésben a keresztség szót átvitt értelemben használjuk, de ez olyan értelmezés, amely az Újszövetségre támaszkodhat (ApCsel. 1,5).

Amikor Isten Lelke, a harmadik isteni személy pünkösöd napján kiáradt az egybegyűlt apostolokra, nagy volt a meglepetés, mert mindenki saját nyelvén hallotta az örömhírt. Ezt a rendkívüli kifejezőmódot nevezik a *nyelvek adományának*. Az ősegyházban mintegy velejárája volt a pünkösdi eseménynek, és ma is gyakran kíséri a Szentlélek kiadását és a legtöbb katolikus karizmatikus is megkapja ezt a lelki adományt. A nyelveken való beszéd sajátossága az, hogy felszínre hozza az emberi lélek mélységeit, hangok révén, vagyis testünknek, mint énünk szerves részének

segítségével, hallható módon kifejeződik az, amit fogalmi nyelven nem lehet kimondani. Amikor egy csoportban ki-ki személyes módján, de önfelelt lelkiülettel dicséri az Istent, gyakran megtörténik, hogy egyesek, vagy az egész csoport nyelveken beszél. Ezt a felülről eredő és ugyanakkor az emberi lét mélyéből feltörő nyelvet mindenki a saját nyelvén hallhatja. Ennek a nyelvnek a megértése mégsem mindig egyértelmű, egyesek félreértették, voltak, akik azt gondolták az apostolokról, hogy lerészegedtek. Ezért Szent Péter már pünkösöd napján kifejtette ennek a beszédnek az értelmét. Szent Pál pedig azt írja, hogy ezt a nyelvet, senki sem érti, hiszen a Lélektől indítva titokzatos dolgokat mond. (1Kor. 14,2)

A *prófétálás* ajándéka képesíti Isten üzenetének tolmácsolására, a nyelveken mondott ima értelmezésére. A próféta érthető módon közvetíti az isteni sugalmazásból származó üzenetet, tartalma inkább bátorítás, intés, feddés vagy vigasztalás, mintsem jóvámondás. Az imák gyakran a *gyógyulást* célozzák, ez elsősorban a lelki gyógyulást jelenti, de kiterjedhet a testi betegségekre is.

Igyekeztem rávilágítani a Szentlélek munkálkodására az életünkben, hogy jobban megérthessük a *pünkösödizmus* és a *Hit Gyülekezetének* a kialakulását.

János atya Londonból

IMASZÁNDÉKOK

(Folytatás a 2. oldalról)

Pál apostol a korintiaknak írt első levelében szomorúan megállapítja, hogy „viszálykodások vannak köztetek. Közületek mindenki ilyeneket mond: „Én Pálé vagyok”, „Én Apollóé”, „Én Kéfése”, „Én pedig Krisztusé.” (1Kor 1,11–12) Pál felháborodottan felkiált: „Talán részekre oszlott Krisztus?” Egy az Isten, egy a Krisztus és egy a keresztség! Nem Pál, vagy Apolló, vagy Péter váltott meg a kereszten mindenkit, hanem az egy Jézus Krisztus. Pál még azokat a korinti keresztényeket is hibáztatja, akik azt mondogatják, hogy ők Krisztuséi. Azért, mert ők ezt a kijelentést arra használják, hogy Krisztus-értelmezésüket a közösség többi tagjának értelmezésével szembeállítva elválasztó falakat építsenek egymás között. A ke-

restények megosztottsága csökkenti tanúságtételük erejét, akadályozza a hit-hirdetést, elfecsérlő erőinket az egymással folytatott vitatkozásban.

Persze, nehéz egy közösségben az egységet megőrizni. A keresztények ellenséges csoportokra szakadása azonban nem természetes dolog. Hiszen az egy Isten és az egy Szentlélek a hit és a szeretet egységére sarkall. Az ellentétek leküzdéséhez azonban saját erőfeszítéseink nem elegendők: kell, hogy Krisztus példájára „kiüresítsük” magunkat, és ne a magunk dolgával törődjünk, hanem Jézus Krisztusával. A mi Urunk Jézus Krisztus a mi utunk, és ha mindnyájan, alázatosan és engedelmesen ezen az úton járunk, már építjük is az egységet. Emlékezzünk XXI-II. János, VI. Pál és I. János Pál pápákra. János pápa atyai szeretettel fordult mindenki felé, akikkel csak találkozott. János Pál pápa szélesre tárta karjait minden ember felé. VI. Pálnál pedig sohasem fog-

juk elfelejteni azt a jelenetet, amikor összeölelkezett a Szent Péter templomhoz vezető lépcsőn Athénagorasz konstantinápolyi ortodox pátriárkával. Hálát adunk Istennek, hogy az utóbbi évtizedekben a keresztény egyházak és közösségek közötti kölcsönös megértés és jó viszony bámulatos módon megerősödött. Már el sem tudjuk képzelni, hogy keresztények, felekezeti különbségek miatt, egymás ellen fegyvert fogjanak és háborúznak. Évszázadokon át beidegződött ellentéteket, persze, nehéz legyőzni. Csoda kell hozzá. De a Szentlélek tud csodákat tenni. Imádkozzunk, hogy eljőjjön az a boldog nap, amikor minden keresztény közösen, egy szívvel, egy lélekkel dicséri az irgalmas Istent, és megmutatja az egyetemes szeretet erejét, amely sajátos gyöngéségben minden erőnél erősebb.

Ferenc pápa 2014. január 25-én mondott homíliája nyomán

Nemeshegyi Péter SJ

ÖTVEN ÉVE HUNYT EL
UZDÓCZY-ZADRAVECZ ISTVÁN

Emlékezés a sokat szenvedett ferences püspökre

Ötven éve, 1965. november 13-án hunyt el a magyar katolikus Egyház sokat szenvedett, megalázott, de hitében és magyarságában példát mutató főpapja, Uzdóczy-Zadravec István c. püspök, a ferences rend buzgó szerzetese.

1884. június 30-án született a Munkács fővárosában, Csáktornyan. Zengzentes horvát neve ellenére nemesi családból származó, igaz magyar ember volt, de az ősei és a rokonai között ott találhatjuk a horvát származású egyéneket is.

A papi hivatás már kisgyermek korában megérintette a lelkét. Mivel szülővárosában ferencesek működtek, természetesen volt számára, hogy ő is Szent Ferenc követője akar lenni. Alig 14 éves, amikor 1898. október 15-én fölvetették a Kapisztrán Szent János ferences rendtartományba. Dunaföldváron és Baján tanult a középiskolákban. A tehetséges és szorgalmas levitát előjárói Rómába küldték. Az örök város boldog növendéke lett, ahol elmélyülhetett a teológiában és a ferences lelkiségben. Rómában, 1907. március 30-án szentelte pappá Szent X. Piusz pápa.

A teológiai tanulmányok befejeztével és a doktorátus megszerzése után a bajai rendi főiskolán (1908–1911), majd Gyöngyösön (1911–1915) teológiai tanárként működött.

1915–1920-ig a nevezetes szegedi, alsovárosi ferences kolostor házfőnöke és plébánosa volt. A háborús és tragikus éveket Szegeden töltötte, ahol tehetsége, szónoki adottsága és izzó hazaszeretete átlépte a ferences rendház falait. Olyan politikai erővel is tartotta a kapcsolatot, akiket fűtött az áldozatos hazaszeretet megcsónkított országunkért. Ne csodálkozzunk azon, hogy István házfőnök atyának nagyon fájt a trianoni békediktátum, mely széttepte nemzetünket, melynek következtében Csáktornya, Lendva, Kismarton, Kassa, Munkács, Kolozsvár, Nagybecskerek és Szabadka idegen uralom alá került.

Horthy Miklós, a későbbi kormányzó és köréhez tartozva a politikai jobboldal markáns és tehetséges vezetőegyeniségeként tartották számon. Bátran viselkedett még a Szegedet megszálló francia és szerb tisztekkel szemben is. A kormányzó előterjesztésére, melyet a püspöki kar is támogatott, Csernoch János bíboros, prímás, esztergomi érsek fölterjesztette Rómába a püspöki előléptetését. XV. Benedek pápa 1920. március 22-én táborig püspökké nevezte ki. Jelmondata: Pro Regno Mariano, Mária Országáért. 1920. augusztus 24-én szentelték püspökké a szegedi ferences templomban. Püspök elődei igen szegény módon éltek. Zadravec püspök az egrí káptalan kanonokja lett. Nagy tervekkel és erős akarattal szervezte át a táborig püspökséget. A hadseregben a legnagyobb tekintélynek örvendett, de a püspöki kar tagjai, szerzetes előjárók és plébánosok előszere-ttel hívták meg lelkigyakorlatok megtar-

A püspök síremléke Esztergomban

tására, előadásokra és ünnepi szentmisék celebrálására. 1924-ben és 1930-ban nagy körutat tett az amerikai magyarok körében, melyről bőven írt a magyar sajtóban.

Nagy kár, hogy 1925-ben a neve is fölmerült az elhíresült frankhamisításban, melynek következményeként, annak ellenére, hogy a bíróság fölmentette a súlyos vád alól, le kellett mondania a táborig püspökségről.

A budapesti Margit körúti rendház fogadta be és talált otthonra ferences testvérei között. Visszavonultságában sem ette a tétlenség kenyerét. Örömmel és szeretettel pasztorált. Megjelentette a Szentföldről szóló kiadványt, szerkesztőségi munkatársa lett a Katolikus Lexikonnak. Folyóiratokban publikált és előszeretettel szorgalmazta a magyar szentek tiszteletét. Népszerűsége nem csökkent, alig tudta teljesíteni a sok meghívást, mert a városok és falvak látni és hallani akarták a ferences püspököt.

A II. Világháború befejezte után, már 1945. május 4-én „háborús és néppellenes bűncselekmény vádjával” letartóztatták, és 1946. április 12-én öt és fél évi börtönbüntetésre ítélték. A börtönévek letöltése után a száműzetés, a megaláztatás, a lelki szenvedés lett az osztályrész. A pilisszántói, szomoró majd a zsámbéki plébánián talált otthonra, ahol a sekrestyési munkakört látta el.

Zadravec István püspök olyan főpap volt, aki sem Rómával, sem a magyar püspöki karral, de még rendtársaival sem tarthatta hivatalosan a kapcsolatot. Mindezek ellenére nem nevezhetjük egy megkeseredett embernek és főpapnak. Tudott örülni az élet apró örömeinek és az illegálisban tevékeny résztvevője, lelkiatyja és főpapja lett a szemináriumokból politikai okok miatt eltávolított kispapoknak és szerzeteseknek. A titokban kiválóan működő teológián tanított, nevelt, példát adott és élő hittel szentelte pappá magánlakásokban, majd nagy segítője, Tabódy István atya otthonában azt a legalább kétszáz klerikust, aki életükkel és papi hivatással a későbbiekben bizonyították, hogy nagyon is érvényes volt Zadravec István püspök atya kézrátétele.

Zsámbéki száműzetésében, 1965. november 13-án ért véget a bátor, a szenvedésekben megedzett főpap élete. Szinte lopva helyezték örök nyugalomra az esztergomi ferences rendház kriptájában, de a temetésén számos bátor atya és hívő búcsúzott tőle.

1967-ben a Kossuth Kiadó megjelentette Páter Zadravec titkos naplója című könyvet.

Tisztelettel és szeretettel emlékezünk a magyar Egyház buzgó, a szenvedésben példát mutató, jobb sorsra érdemes püspökre.

Marics József

SOKAN VAGYUNK?

Már harmadik hónapja éhezünk... – Ezekkel a szavakkal kezdődik Sánta Ferenc megrendítően vagy inkább hátborzongatóan szép novellája, a *Sokan voltunk*. Ha valaki nem emlékeznék rá: arról a borzalomról szól, arról a mérhetetlen szegénységről, amikor már hetek óta naponta egyszer ettek csak, egy-egy marék puliszkát. „Ilyen éhségben minden száz számít – olvassuk a második bekezdés végén. – Minél több van belőle, annál nagyobb a baj, mi pedig voltunk elegenden.” – Es ebben a mélyes mély nyomorúságban, hogy a négy gyereknek és a két szülőnek több jusson egy falattal, egy hajnalon a nagypapa elindul föl a hegyre, a Büdös barlanghoz, amelynek gyilkos, kénes kipárolgásába már annyi öreg veszejtette bele magát, hogy eggyel kevesebb legyen a családban az éhes száj.

Ez a novella jutott eszembe, amikor egy rádióműsorban a napokban megint arról hallottam, hogy folyamatosan csökken Magyarország lakosainak száma. Nem valami új fejleményről van szó: a magyar népesség évtizedek óta folyamatosan fogyatkozik. Nálunk az emberek általában korábban halnak meg, mint a legtöbb európai országban, egészségi állapotunk mutatói rosszak, riasztóan magas az öngyilkosságok és az önromboló életmódok folytatók aránya is.

De a népességfogyatkozásnak ez csak az egyik oka: a másik a születések alacsony száma. És most ne csak az 1956 óta végrehajtott, több mint hatmillió abortuszra gondoljunk, hanem arra a népiratásra is, amely nem a születés előtt, hanem még a fogantatás előtt történik. Nem véres brutalitással az anyaméhben, hanem még korábban: az emberi fejekben. Gondoljunk csak azokra az „érvekre”, amelyekkel mind többen igyekeznek kitérni az élet továbbadásának felelőssége elől. Sokan vannak, akik legfeljebb egy gyermeket vállalnak, hogy annak „mindent megadhassanak”. Mások egyet sem, mert egy ilyen vesztébe rohanó világba minek gyereket szülni... Vannak, akik saját szabadságukat, személyiségük kibontakoztatásának lehetőségeit féltik.

Igaz, hogy nehéz anyagi körülmények között él a magyar lakosság többsége – de nem volt ez egészen másként ötven, hatvan, hetven, nyolcvan évvel ezelőtt sem. Nekünk mégis életet adtak a szüleink: vállalva anyagi természetű lemondásokat éppúgy, mint „személyiségük kibontakoztatásának” bizonyos korlátozását is. És nem mondták, hogy egy merő lemondás és áldozat lett volna az életük. És a manapság két-három-négy vagy akár még több gyermeket felelősséggel vállaló fiatal házaspárok is így vannak ezzel. Természetesen nem a gyermekek száma a legfontosabb – ezer oka lehet, hogy miért kettő vagy négy –, inkább az a fölismerés, hogy miként anyagi vagy szellemi javainkat, az életet sem azért kaptuk, hogy féltékenyen megtartsuk magunknak. Hanem hogy továbbadjuk.

Sánta Ferenc novellájában négy gyerek lapul a takaró alatt abban a fűdalmasan és tragikusan szegény családban. És belátható, hogy nem ez a tény az okozója a nagy nyomorúságnak, ahogyan ma sem a „túlnépesedés” miatt éhezik a Föld lakosságának jelentős hányada. És Magyarország önkéntes és önpusztító népességfogyatkozása mit sem javít, sőt, csak ront az áldatlan helyzeten. Sokan volnánk? Nem, nem az éhes száj a sok, hanem a maga körül és önmagában rendet teremteni képes értelem, a dolgozni tudó és akaró, a neki jutott, a hozzá került javakat megosztani hajlandó kéz – az kevés.

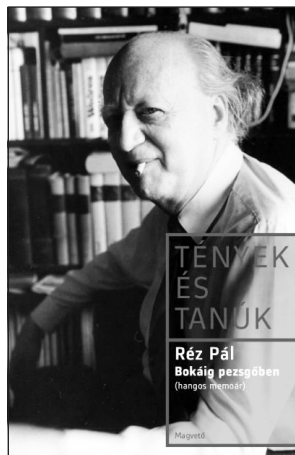
Kipke Tamás

BOKÁIG PEZSGÓBEN

Réz Pál a magyar irodalom „nagy öregje”. A budapesti Magvető Kiadónál ősszel megjelent memoárköteté lényegében az írótarssal, Parti Nagy Lajossal folytatott beszélgetéseinek szövege. Ezen keresztül az olvasó előtt meglevenedik a múlt század második felének magyar irodalmi élete, ugyanis Réz Pál több mint negyven éven keresztül volt az alighanem legrangosabb budapesti kiadó, a Szépirodalmi Könyvkiadó lektora, majd pedig a rendszerváltást követően a tavaly megszünt Holmi című folyóirat főszerkesztője. Parti Nagy Lajos kérdéseire válaszolva – nem egyszer anekdotákkal fűszerezve – emberközébe hozza pályatársait, többek között Illyés Gyulát, Németh Lászlót, Déry Tibort, Tamási Áront, Szabó Lőrincet, Weöres Sándort és Petri Györgyöt, de meg tudjuk azt is, hogy maga is rengeteget írt, fordított és olyan remekműveket rendezett sajtó alá, mint Kosztolányi Dezső versei és regényei. Noha az irodalom legjobbjai között mozgott, szerénységét mindig megőrizte; magát összekötőnek nevezte az írók-költők között: „barátságokat kötöttem olyan emberekkel, akik nem voltak barátok, de volt közöttük egy titkos kapcsolat.”

Azonban távolról sem könnyű, nyári lektúr a „Bokáig pezsgóban” című

kötet, mert Réz Pál szinte kézen fogva vezeti az olvasót 85 évén keresztül, amelyben többször is volt vezérkötés. A könyv címe a háborús idők idézi és igencsak sokat árul el az akkor még serdülő Réz Pál jelleméről, ugyanis berontott szülei éléskamrájába, hogy összeszedeje drága pezsgősüvegeiket, mert mérhetetlenül feldúlta az igazságérzetét, hogy küszöbön álló kilakoltatásuk után ezek másokhoz kerülje-

A kötet borítója

nek. Kérlelhetetlen önróniával párosult kiváló emlékezőtehetsége letárolta a Rákosi- és Kádár-korszak sokszor csak a beavatottak számára ismert eseményeit, az 56-os forradalmat és a szabadságharcot követő megtorlásokat, de szinte csupán külső szemlélőként idéz vissza sok olyan vele megesett történetet, amellyel sokan a rendszerváltás után harsányan hivatkoztak. Ezek között elmesél egy vallomásté-

telt is: 1957 derekán idézést kapott egy kihallgatásra az akkor már őrizetben lévő írótarssal, Déry Tibor ügyében. Erre a Fő utcai börtönben került sor, noha civilizált körülmények között, mégis a történeteket Réz Pál „undoknak” minősíti, mert egy jogállamban nem létezik olyan, hogy valakit a börtön szívében hallgassanak ki. Mindezt a bátorság-gyávaság témakörében említi. Az egész korszakra kiválóan jellemző az a megállapítása, hogy „úgy éltünk, ahogy lehetett. Nem ahogy akartunk, hanem ahogy lehetett.” Alighanem a felnövekvő nemzedék számára még keserűen hozzáfűzi, hogy barátait néha börtönbe zárták, a zömét azért mégsem, és ment valahogy az élet.

Az eredetileg rádióinterjúként indult beszélgetés a Magvető Kiadó jóvoltából most kiegészült azokkal a részletekkel, amelyek nem kerültek adásba. A „Bokáig pezsgóban” a 70-es és 80-as években oly népszerű „Tények és Tanúk” című sorozat újraélesztése, azaz a céllal, hogy a még élő kortanúk valljanak a múltrol. Réz Pál többször is említi, hogy azt tartja fontosnak tudtul adni az utókornak, amiről mástól nem tudhatnánk. Ezzel segít eligazodni a jelenben az őt követő nemzedékeknek.

Vincze András

KÉPESLAP

Én is írtam kötelességtudóan, büszkén és néha kicsit hivatkozva képeslapokat. Nem volt drága mulatság, de néha mégiscsak tétellé vált a diákbüzdésben.

Egy, soha meg nem írt és el nem küldött „Ansischkarte” (anzix) emléke azonban örökre megmaradt bennem. Tizenhét évesen, autóstoppal jártam be Németország számunkra megmaradt kicsiny zárt tartományait, amit (ki tudja miért?) úgy hívtak, hogy „NDK”.

Édesapám régi barátja volt, még az „ánti világból” – ahogy akkor mondták – az idős úr, aki személyében hetven, családjában hétszáz évet birtozott. Az évszázadok megalapozta tartásán és büszkeségén kívül semmije nem maradt, sem anyagiilag, sem családjilag. Ezért édesapám oly módon próbált segíteni rajta, hogy vásárnaponként ebédre hívta. Ilyenkor órákig rajzolt velünk, gyerekekkel. Nagyon szerettem rajzolni és talán ezért szerettem nagyon Z. bácsit, akinek

nyaralásaimról mindig küldtem kétsoros, kerekbetűs képeslapot. Németországban azonban osztottam, soroztam. Egy képeslap (plusz bélyeg) legalább egy sör... A lap nem került megírásra.

Néhány hét múlva Z. bácsi meghalt. Nem lévén senkije, édesapámra maradt, hogy kifosztása után még megmaradt, néhány személyes tárgyát („örökségét”) rendezze. Együtt mentünk át egykori lakának cselédszobájába, ahol meghúzhatta magát a halála előtti években. Az éjjeli szekrényen, napi forgatásra utaló állapotban „tornyosult” az alig egy tucatnyi postai küldemény, amit az elmúlt években kapott. Közülük, nemcsak minden korábbi képeslapom, de valamennyi gyermekrajzom is...

Soha pénz úgy nem égette a zsebem, mint az a néhány Pfennig, amibe egy képeslapnak „Karl-Marx-Stadt”-ből Miskolcra juttatása került akkortájt... Pedig az a pénz már nem is érvényes.

Pfliegler György

NE TAGADD MEG GYÖKEREIDET!

Noha siettem, mégis meghallottam, hogy magyarul beszélnek. Azon a nyelven, amelynek olyan elütő, olyan érdekesen csengő és olyan összetéveszthetetlenül más a zöngéje.

Széles mosollyal rájuk köszöntem. Kissé meglepődtek, de amikor pár szóban elmondtam nekik, mennyire örvendek, hogy találkozom velük, s ha akarják, van itt, Stuttgartban egy jó kis közösség, oda bármikor eljöhettek, egykük, a magasabb és fiatalabb, ezekkel a szavakkal hártotta el a meghívásomat: „Nem azért jöttünk ki, hogy itt is magyarokkal keressük a kapcsolatot. Nem akarjuk, hogy tudják, honnan jöttünk!”

Mikor látta, hogy mennyire mellbe vág, amit mond, igyekezett kissé enyhíteni az erős szavakon: „Lehet, hogy egyszer elmegyünk Önökhöz.”

Aztán szétváltak útjaink... Nem, nem akarom őket meg- vagy elítélni. Hisz mindenki a maga boldogságának a kovácsa. És lehet, hogy most nekik az tűnik a fontosabbnak, hogy más nyelvű és kultúrájú emberekkel keressék a kapcsolatot, mert az nekik, legalábbis így hiszik, kifejezőbb... De a gondolataimnak nem tudtam parancsolni. Egyre dörömböltek a halántékomon, és azt mondogatták:

Ne tagadd meg a gyökereidet. Mindenkinek vannak gyökerei. Vastagok vagy vékonyak, hosszúak vagy röviddek, de vannak. Neked is. És addig fognak létezni, amíg Te létezel. Ha lenézel a lábad alá, most, miközben ülsz vagy állsz, lábad alatt megtalálsz egy újra felfedezed őket...

Bele vagy gyökerezve egy családba, egy család-fába, amelynek életed végéig része, ága, maradsz, még akkor is, ha a törzs vagy a többi ágak távol élnek Tőled. És ez a család-fa belőled egy rész marad akkor is, ha azt hiszed, hogy elszakadhatsz, elszaladhatsz tőle.

Bárki is vagy és bárhol is élsz, soha ne tagadd meg gyökereidet, soha ne szegyeled eredetedet, származásodat! Ereidben elődeid vére csordogál: a szeretet és a boldogság, az áldás és a termékenység, az álmok és a valóság, az öröm és a bánat hírnöke, amely nemzedékről nemzedékre gazdagítani és megajándékozni akarja a világot mindazzal, ami benned szunnyad.

Ha gyökereid betegek, imádkozz gyógyulásért! Ha gyökereid betegek, addig ne nyugodj, míg meg nem gyógyítod őket! Ha viszont egészségesek, akkor engedj, hogy kibontakozzanak és gyümölcsöt hozzanak rajtad! Ne akarj megválni a gyökereidtől. Mert ha megválsz tőlük, akkor magadat sebezted meg a legjobban. Sőt, az is lehet, hogy egy egész életen át gyümölcsötlen leszel...

Ezért azt mondom Neked: Ne tagadd meg gyökereidet! Ne szegyeled eredetedet és származásodat! Azokból – és csak azokból – fakad benned élet! Igazi, sajátos, összetéveszthetetlen, egyedi, boldog élet. Olyan, mint az anyanyelved!

Tempfli Imre, Stuttgart

A PÜSPÖKÖK FELHÍVÁSA

Az öt földrész püspöki konferenciái alkotta tanácsok elnökei sürgető felhívást intéztek a decemberi párizsi klímacsúcson tárgyalókhöz és az államfökhöz, hogy dolgozzanak az éghajlatváltozásra vonatkozó új nemzetközi megállapodás létrejöttén. A felhívás kiemeli Ferenc pápa *Laudato si'* kezdetű enciklikájának fontosságát. Az aláírók csatlakoznak „a Szentatyához a kérésben, hogy Párizsban nagy lépést tegyenek előre a globális megállapodás irányában, amely egy mindenki által támogatott valódi változást hoz létre”.

(MK)

MAGYAR PASZTORÁCIÓ LINZBEN: AZ ÖSSZEFOGÁS MINTAPÉLDÁJA

„Itt nincs különbség magyarországiak, erdélyiek, felvidékiek, vajdaságiak és kárpátaljaiak között, itt egyetlenegy van: magyar. Mindegy, hogy ki honnan érkezett, mi egyformák vagyunk. Nincs megkülönböztetés közöttünk sem származási hely, sem felekezeti hovatartozás szerint: magyarok vagyunk, egy nemzet tagjai. Testvérek vagyunk. S hogy ez így is maradjon, ezért sokat kell tenni és imádkozni mindennap, és az embernek a saját érdekeit a közösség érdeke mögé kell helyezni. Ez a jövő titka: ha egyek maradunk, akkor leszünk közösség.” Szabó Ernő linzi magyar lelkész azt is elmondta lapunknak, náluk miként valósul meg ez a gyakorlatban.

Felső-Ausztria, amely területileg jó részt megegyezik a Linzi Egyházmegye területével, a második világháború után a menekültek és elűldözöttek menedékhelyévé lett. Ausztria keleti része szovjet megszállás alatt állt, ezért nagyon sok magyar Linzbe és Felső-Ausztria más településeire érkezett. A háborút követő időben az egyházmegye területén öt magyar pap teljesített szolgálatot és nyújtott lelkipásztori segítséget a menekülttáborokban. Az 1956-os forradalmat követően Ausztriába mintegy 200 ezer magyar menekült érkezett. Többségüket tovább-irányították más nyugati országokba; Ausztriában 17 ezren maradtak. Ebben az időszakban a felvidéki származású Mácsády István (elhunyt 1977-ben) plébános tett nagyon sokat a menekültekért, a Kammer am Attersee településen működő Felső-Ausztriai Magyar Gimnázium alapítása is az ő nevéhez fűződik, miként a welsi sátoortetjű, impozáns Szent István-templom építése is.

Hasonlóképpen beírta a nevé az egyházmegye magyarjainak a történetébe a szintén felvidéki születésű Balog Vince plébános is, aki 1961 és 1968 között linzi magyar lelkész volt. Azután a linzi Szent Antal-plébánia plébánosa lett (2006-ig), s közben 1983-tól 1991-ig az idegen nyelvű pasztoráció országos irányítását is ellátta. Élete végéig szívügye volt a magyarok sorsa (2007. december 4-én hunyt el).

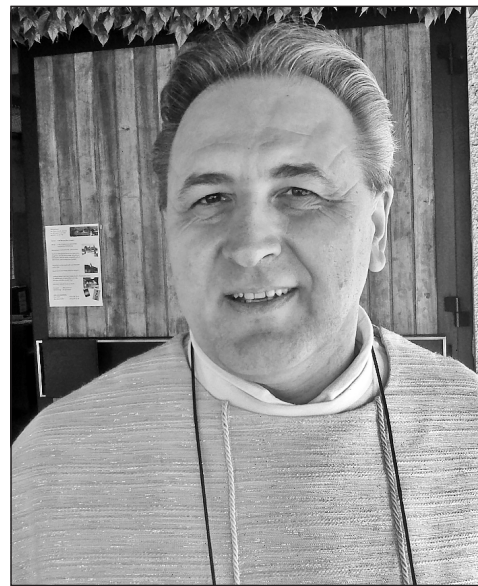
A másik nagy személyiség a felső-ausztriai magyar katolikusok történetében Kerny Géza atya volt, akit hatvanéves korában – 1972-ben – Magyarországon nyugdíjba kényszerítettek. Mind-szenty József bíboros, hercegprímás javaslatára helyezték 1974-ben Linzbe, és Franz Zauner linzi megyéspüspök kinevezte a felső-ausztriai magyarok lelkipásztorává. Ellátta a Thalham-i és a Bad-Kreuzen-i táborokban élő menekültek lelki gondozását, tolmácsoló sőt a hivatalos ügyeiket is intézte. Legtöbbször gyalog járt – legfeljebb vonaton utazott –, hátizsákjában cipelte a miseruhát, a Bibliát, a könyveket, a gyermekeknek szánt almát és édességet, így látogatta az egymástól távol lévő menekülttáborokat és szolgálta híveit. Egyik télen még a nagykabátját is odaadta egy rászorulónak. Tagja volt a Felső-ausztriai Magyarok Kultúregyesülete vezetőségének és a 80. sz. Árpád Cserkészcsapat szervezőtestületének elnöki tisztségét is vállalta a lelkipásztori teendők mellett. Huszonegy éven át, egészen az 1995. szeptember 8-án bekövetkezett haláláig volt a linziek szeretett plébánosa és az ausztriai magyarok főlelkésze.

Kerny atya halálát követően rövid ideig Balog Vince, majd két és fél évig Bolla Jenő látta el Linzben a magyar lelkipásztori szolgálatot. Az ő távozása után átmenetileg Vencser László, a linzi egyházmegyei és az országos idegen nyelvű pasztoráció igazgatója végezte a magyar lelkipásztor nélkül maradt felső-ausztriai katolikusok lelki gondozását.

1999 óta Mag. Szabó Ernő gyulafehérvári egyházmegyes pap a magyar lelkész. Kezdetben a linzi Szent Antal osztrák plébánián Balog Vince plébános mellett kisegítő lelkészként tevékenykedett, majd az ő nyugdíjba vonulása után átvette a plébánia vezetését. Így ma párhuzamosan látja el az osztrák és a magyar hívek szolgálatát.

Szabó Ernő atya 1964. április 29-én született Désen, mélyen vallásos szülők második gyermekeként. Édesapja, id. Szabó Ernő a ferences harmadik rend

tagja volt (2005. március 2-án hunyt el), 1956-ban vezetett vissza az útja Zalaegerszegről Désre. A szekuritáté mindvégig, egészen az 1989-es politikai változásig üldözte, azzal vádolva, hogy Er-

Szabó Ernő linzi magyar lelkész

délyben tovább akarja szítani az '56-os magyar forradalmat. „Ennek jó bőven megittuk a levét” – utal a család emiatti gyötrelmeire Ernő atya. Édesanyja, Hided Mária Gyergyószentmiklóson született. A szülők kisgyermeküket is rendszeresen elvitték a szentmisére. „Amikor bementünk a templomajtón, édesapám mindig azt mondta, hogy most a mennyországban vagyunk” – emlékszik vissza Ernő atya, s elmeséli azt is, hogy a legelső élménye az átváltoztatáskor a csilingelés volt, ami mély nyomot hagyott a lelkében. Otthon is imádkoztak, minden este egy órát. A négy gyermek a szülők ágya körül térdelt, mondták együtt a rózsafüzért s közben énekeltek. Az állandó ima a családban, a szentírásvolasás vasárnap délután egy égő gyertya mellett, édesanyja, édesapja, nagymamája összetett kezei megfogták a cseperedő Ernő lelkét. „Az én vallásosságomnak a gyökerei a szülői házból erednek, az isteni kegyelem mellett a szülők voltak azok, akik ezt nekünk átadták” – tekint vissza az atya, s felidézi gyergyószentmiklósi nagymamája emlékét is. A kis növésű asszony kiment az udvaron játszó unokáihoz, öreg kezeiben a nagy Szentírással, kinyitotta, és olvasni kezdte: Jézus mondja, szeressétek egymást! „Pont ott nyílt ki! Nem fogom elfelejteni soha” – meséli Ernő atya.

A család vallásossága mellett a Désen működő ferencesek lelkülete és egyszerű élete irányította Ernő atyát a papi hivatás felé. Miután leérettségizett a dési Andrei Mureșanu Liceumban és Zilahon a kilenc hónapi sorkatonai szolgálatot is teljesítette, 1983. szeptember 17-én megkezdte tanulmányait a gyulafehérvári teológiai. A kommunista rendszer utolsó évében szentelte pappá Jakab Antal püspök. Kápláni szolgálatát 1989 szeptemberében kezdte meg Nagyszebenben, nem sejtve, hogy alig három hónap elteltével, véres verejtékek árán egyszerre megváltozik minden körülötte. „December 18-án, amikor az állomás melletti kápolnából elindultam a városközpont felé, lövések hangját hallottam. Akkor kezdődött a forradalom. A téren felgyűjtötták az autókat, mindenki lött mindenkire, a rendőrség és a katonaság egymást lötte. Nekem menni kellett akkor is az öregekhez és a betegekhez, és egy boltíves kapu alatt engem is majdnem meglöttek, de egy katona a földre rán-

tott... A karácsonyi éjféli misén négyen voltunk a templomban: az esperes, a sekrestyés, egy apáca és én. Így ünnepeltük Krisztus születését, közben kint lövöldöztek. Annyi halottat sosem láttam, mint akkor. Próbáltam a gyászoló családokat lelkileg kísélni. Nem volt egyszerű.”

Nagyszebenben a fiatal káplán hittanórájára a kezdeti csekély létszámhoz képest hamarosan százhusz gyermek járt. „Nagy élmény volt nekem egy hatalmas teremben beszélni annyi fiatalnak” – emlékszik vissza Ernő atya. A forradalom idején és a politikai fordulat után érkező segélycsomagok szétosztásában is a diákjai segítettek neki. De más emlék is fűzi összesen öt és fél évnél hosszabb szolgálatához: ott tartózkodása alatt, 1993-ban elvállalta a Nagyszeben és vidéke című lap elindítását és felelős szerkesztői teendőit. Mint mondja, „egy rossz írógép” írta a cikkeket, de szívesen tette, mert fontosnak tartotta ott a végeken, hogy a magyar nemzeti öntudatot a magyar iskola, az egyházi közösségek és a hivatalos érdekképviselet mellett a magyar újság által is elmélyítsék az emberekben. Ernő atya a mindennapi életben is próbálta a fiatal szülőket arra indítani, hogy gyerekeiket ne a tömbház melletti román iskolába írassák, hanem vállalják a fáradságot és vigyék be a központba, hogy „az a gyerek magyarul nőjön fel”.

Ennyi törekvés, elért eredmény, lelkipasztoráció és több évnél hosszabb, majd csíkszeredai pedagógiai munka után Ernő atyát 1999-ben Ausztriába vezette a Gondviselés. „Linzben éppen szükség volt magyar lelkészre. Nekem nagyon fontos, hogy magyar lelkipásztori munkát is végezhessek. Nem tudnám elképzelni, hogy csak osztrák plébánián legyenek” – mondja Ernő atya, aki Linzbe érkezése óta párhuzamosan látja el osztrák és magyar hívei szolgálatát. Linzben a magyar szentmiséket minden hónap első és harmadik (s ha van, akkor ötödik) vasárnapján ünneplik a Jó Pásztor-templomban, Welsben pedig a Szent István-templomban a hónap második és negyedik vasárnapján. Ernő atyának a szentmise ünneplése mellett szívügye a családok és a betegek látogatása, a szentmisék kiszolgálása és az emberekkel, a magyar szervezetekkel való szoros kapcsolattartás. Munkáját segíti az egyháztanács világi elnöke, Fábíán László mérnök és számos lelkes magyar híve.

– Ideérkezésemkor az Isteni Megváltóról Nevezett magyar Növérsek Se-nefeldstrasse 6. szám alatti házában, az épület Linzi Egyházmegye tulajdonában lévő részében működött a magyar katolikus lelkipásztori központ, s ugyanott tevékenykedett a kultúregyesület és a magyar gyerekek oktatását is ellátó cserkészlet. Rövidesen lelkes magyar tanármók segítségével a hétvégi magyar óvodát és iskolát is beindítottuk. Utólag is köszönöm a Margitos nővéreknek a magyar közösségnek nyújtott jelentős támogatását – hálálkodik Ernő atya.

Az egyháznak azóta is meghatározó a szerepe a felső-ausztriai magyarság életében, elsősorban azért, mert helyet ad a különböző szervezeteknek, csoportoknak. Így volt ez 2004 és 2012 között is, amikor – a Margitos nővérek házában az eladása után – a magyar lelkipásztori központ a püspöki gimnáziumba, a Petri-numba került, és így van azóta is, hogy 2012-ben onnan az épületrész tervezett átalakítása miatt Welsbe költözött.

– Nagyon fontos nekem, hogy a közösségeinknek legyen egy otthonuk, ahol találkozhatnak, ahol tanulnak és tanítanak, foglalkozásokat tartanak, előadásokat, programokat rendeznek. Welsbe költözésünk miatt a linziek közül néhányan elmaradtak, a welsieknek viszont feléledt a közösségi életük – vázolja a helyzetet Ernő atya. Örömmel nyugtázza, hogy a welsi központban van előadóterem a kultúregyesület számára, tanterem a hétvégi magyar óvodának, iskolának és cserkészletnek, és ott van a Hahota Színjátszó Kör próbaterem is. A táncsoportok a linzi Szent Antal osztrák plébánia nagytermében próbálnak, ott működik a nemrég elindított tánc ház és ott tartják a közös gyűléseket is, amelyeken az egyes csoportok vezetői minden tervbe vett programot egyeztetnek egymással. Ez is mutatja, milyen harmonikus a kapcsolat a csoportok között. Ernő atya ezt „kiegészítő kapcsolatnak” nevezi, hiszen, mint mondja, amit a gyerekek megtanulnak az iskolában, azt elmélyítik a cserkészletben. Vagy: a mikulásünnepélen az ajándékcsomagokat a cserkészlet biztosítja, a karácsonyi ünnepségen pedig a kultúregyesület.

A *Hitünk és kultúránk* című, évente kétszer megjelentetett egyházközségi értesítőből az is látszik, Ernő atya milyen fontosnak tartja a nemzeti ünnepeinkről való megemlékezést is. Ezt korábban egy-egy lelkipásztori központban tartott irodalmi előadás keretében tették, utóbb pedig összekapcsolják a szentmisével. Egyházi és nemzeti ünnepektől függetlenül is gyakori, hogy a szentmise után emlékműsorokat, könyvbemutatókat tartanak.

– Itt a végeken, miközben próbálunk beintegrálódni – és nem asszimilálódni! – az ausztriai társadalomba, igyekszünk megőrizni magyar nemzeti öntudatunkat, szép magyar nyelvünket, történelmünket, kultúránkat – hangsúlyozza Ernő atya, akinek a szentmise mindig a magyar himnusz elénekülésével zárulnak. – Közös munkával próbáljuk a magyar-

Ludwig Schwarz linzi megyéspüspök társaságában, 2009-ben (Fotó: Franz Reischl)

ságtudatot a fiatalok lelkében táplálni, megszilárdítani és a második, harmadik, negyedik generációnak is átadni. Nagyon fontos cél ez számomra. Ezért itt most köszönetet mondok mindazoknak, akik megalapították a kultúregyesületet, a cserkészletet, a magyar iskolát és óvodát, a táncsoportokat, a színjátszó kört, a magyar rádiót, és akik ezért a célért bármit is tettek vagy a jövőben tenni fognak. Köszönöm Vencser atyának is mindazt, amit a magyarságért tesz, és köszönöm a Linzi Egyházmegye vezetésének is, hogy mindig számíthatunk a támogatására.

„Ahhoz, hogy az elért eredményeinket megőrizzük és törekvéseinket további siker koronázza, áldozatos munkára van szükség” – állapítja meg Ernő atya, aki valóban vég nélkül fáradozik azon, hogy a linzi közösség továbbra is az összefogás mintapéldája maradjon.

Varga Gabriella

MAGYAR NYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkészek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyar nyelvű szentmisék helye és ideje után. Megtalálható még az MKPK honlapján is: <http://www.katolikus.hu/miserend>

ANGLIA:

London: Ft. Csicsó János főlelkész, Hungarian R.C. Chaplaincy, 62 Little Ealing Lane, GB London, W5 4EA, Tel./Fax: 0044-20/8566-0271. E-mail: hungarian.chaplaincy@btinternet.com Misézó helyek: London, South Croydon, Bristol, Luton, Cambridge; www.magyar-katolikusok.co.uk. Bővebb információ a Facebookon, a Katolikus szentmisék Londonban cím alatt.

Észak-Anglia:

Érdeklődni: Ft. Fülöp Menyhért plébános, St. John The Baptist Presbytery, Dowling Street, Rochdale, OL11 1EX, Tel./Fax: 0044-(0)1706/64 59 37. Misézó helyek: Ashby De La Zouch, Birmingham, Bolton, Derby, Leeds, Leicester, Liverpool, Nottingham, Preston, Rochdale, Sheffield, St. Helens, Wolverhampton. Manchesterben minden szombaton este 8-kor St. Augustin Roman Catholic Church (Az egyetem mellett).

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Simon Ferenc esperes, főlelkész és P. Szomszéd Tamás SJ, Wiener Ungarische Kath. Gemeinde, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, tel.: 0043-1/526 49 72; fax: 0043-1/526 49 72 25. Misézó helyek: Bécs, vasárnaponként 11.00-kor, Deutschordenskirche, Singerstr. 7., Bécsújhely, Domplatz 1 (Szent Katalin-kápolna), minden hónap utolsó vasárnapján 16.30-kor; E-mail: bnke@katolikus.at, <http://www.katolikus.at>; Baden, minden hónap második vasárnapján 16.30-kor, Leedorf Haupt Str. 74., 2500-Baden.

Pázmáneum: Ft. Varga János rektor, A-1090 Wien, Boltzmannngasse 14, tel.: 0043-1/3191403-18, e-mail: collegiumpazmaneum@gmail.com, előesti szentmise: szombatonként 17.00-kor. <http://www.pazmaneum.katolikus.hu>

Burgenland/Alsóőr: P. Keresztfalvi Péter OSB, Kath. Pfarramt, A-7501 Unterwart 226, tel.: 0043-3352/34108. E-mail: kersztfalvi@freemail.hu Misézó helyek: Alsóőr, vasárnaponként 10.00-kor, Felsőőr, vasárnaponként 9.00-kor.

Eisenstadt/Kismarton: Ft. Pál László. Szentmise minden hó 3. vasárnapján 11.00-kor, Franziskaner Kirche, Haydngasse 31, A-7000 Eisenstadt.

Graz: Msgr. Molnár Ottó, tel.: 0043-316/68 21 2421, otto.molnar@laposte.net; és Ft. Holló István, tel.: 0043-676/8742 6711, e-mail: istvan.hollo@graz-seckau.at; szentmise minden vasárnap 17.00 órakor, Kalvarienberg-Kirche, Kalvarienbergstr. 155., A-8020 Graz.

Innsbruck: Ft. Dr. Nagy-György Attila, e-mail: mackopapbacs@yahoo.com Szentmise minden hónap 2. vasárnapján a Magyar Házban, Richard Wagner Str. 3. A-6020 Innsbruck. Érdeklődni: Wachsmuth Tünde, sopronyi_tunde87@yahoo.com

Linz: Ft. Szabó Ernő, Ungarnselsorgezentrum d. Diözese Linz, Herrenstr. 2. A-4600 Wels, tel.: 0043-732/341175, e-mail: ernest.szabo@diocese-linz.at; Misézó helyek: Linz: minden hónap 1., 3. és 5. vasárnapján; Wels: 2. és 4. vasárnap.

Klagenfurt: Ft. Hájttár István, A-9854 Malta 74, tel.: 0043-4733/232 v. 0043-6768 7727 444, e-mail: hajttar80@freemail.hu; Szentmise minden hónap utolsó vasárnapján 14.00-kor a Kapuziner Kirchében, Waaggasse 15, A-9020 Klagenfurt.

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, 3. szombaton 17.00-kor az Orsolyita-templomban, Aigner Str. 135. A-5061 Salzburg. Érdeklődni: Bohuny István, tel.: 0043-699/81721232.

BELGIUM

Brüsszel: P. Havas István Sch.P., Mission Catholique Hongroise, Magyar Ház, szentmise minden vasárnap 10.30 és 18.00 órakor. Rue de l'Arbre Béni 123, B-1050 Bruxelles. Tel.: 0032-2/64 96 188, mobil: 0032-487/614 063, e-mail: havas@piar.hu. Honlap: www.magyarhaz.be. Misézó helyek: Leuven, Hágua/NL, Luxembourg.

Liège/Luxembourg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Aumonier Hongrois, Rue des Anglais 33., B-4000 Liège, tel.: 0032-4/22 33 910; fax: 0032-4 /22116 09. Misézó helyek: Liège, Verviers, Eupen, Huy, Genk, Eiden, Charleroi, Luxembourg város.

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Ft. Cibian Miklós főlelkész, szentmise minden vasárnap 11-kor, augusztust kivéve. Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 Paris, tel.: 0033-1/42 086170, fax: 0033-1/42 067155, e-mail: missioncatholique@orange.fr; www.magyarmisszio.info

Dél-Franciaország: Ft. Cibian Miklós főlelkész, mise minden 1. szombaton 16 órakor: Orsolyiták kápolnája, 15, rue Soeur Bouvier 69005 Lyon, tel.: 0033-1/42 086170, fax: 0033-1/42 067155, e-mail: missioncatholique@orange.fr; www.magyarmisszio.info

További szentmisék Franciaországban:

Grenoble: kéthavonta a hó harmadik szombatján 16-kor (12, av. Paul Vaillant Couturier, 38130 Echirolles – Don Bosco-templom) (szeptembertől számítva)

Nancy: kéthavonta a hó negyedik szombatján 16-kor (2, rue Sainte-Odile, 54600 Villers-les-Nancy – Szent Teréz-templom oratóriumában) (októbertől számítva)

Nizza: január, május és szeptember hó utolsó szombatján 14.30-kor (25, Bd. Comte de Falicon, 06100 Nice, Szent János evangélista templom)

LENGYELORSZÁG

Varsó: minden hónap második vasárnapján 15.00-kor, Az Úr Mennybemenetele-templom (Kościół Wniebowstąpienia Pańskiego), Ursynów, al. Komisji Edukacji Narodowej 101. Mentróval a Stoklosy állomásig kell jönni, majd Varsó központja felé sétálni kb. 350 m-t.

NÉMETORSZÁG

Augsburgi Egyházmegye: Misézó helyek: Augsburg, Kempten, Neuburg a. D.. Érdeklődni: Ft. Varga Péter, Ungarische Kath. Mission, Zirbelstr. 23, D-86154 Augsburg, tel.: 0049-821/21 93 93 30 vagy 0049-821/21 93 93 24, E-mail: augsburgi-misszio@web.de; www.augsburgimissziode.de

Bamberg-Eichstätt-Regensburgi Egyházmegye: Magyar Katolikus Misszió kápolnája, Nürnberg, Harmoniestraße 28A. Szentmise minden vasárnap délután 5 óra, a hónap második vasárnapján 11 óra. Minden hónap utolsó vasárnapján a szentmise után agapé, kávézás a helyszínen a hívek adományából. A szentmiséket celebrálja: Neu Antal.

Esseni Egyházmegye:

Miséző helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Fraziskaner Str. 69a, D-45139 Essen. Kölnben: tel./fax: 0049-221/33 778 517.

Freiburgi érsekség:

Ft. Lovász Reinholdt plankstadti kooperator, cím: Schwetzingen-Str. 32, D-68723 Plankstadt, havonta magyar szentmisét tart Mannheimben.

Berlini és Hamburgi Főegyházmegye, Hildesheimi és Osnabrücki Egyházmegye:

Miséző helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Érd.: Hamburgban: Ft. Rasztovác Pál, Ungarische Katholische Mission, Bürgerweide 35, D-20535 Hamburg, tel.: 0049-40/25 077 83.

Kölni Főegyházmegye és Aachen:

Miséző helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen. Érdeklődni: Ft. Lukács József, Kath. Ungarnselsorge Köln, Am Rinkenpfuhl 10, D-50676 Köln. E-mail: ungarnzentrum@netcologne.de; tel./fax: 0049-221/33 778 517; <http://www.ungarnzentrum.de>

Limburg-Fulda-Mainzi Egyházmegye frankfurti székhellyel: Misézó helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt. Tel.: 0049-69/24 79 50 21, 069/24795022, fax: 0049-69/97 78 26 84; www.magyar-katolikusok-frankfurt.de, pal.takacs@magyar-katolikusok-frankfurt.de

München-Freisingi Főegyházmegye: Misézó helyek: München, Rosenheim, Erding, Ladshut. Érdeklődni: Ft. Merka János, Magyar Katolikus Egyházaközösség – Ungarische Katholische Gemeinde, Oberföhringer Str. 40, D-81925 München. Tel.: 0049-89/982637, fax: 0049-89/985419. E-mail: info@ungarische-mission.de; www.ungarische-mission.de Nyugdíjas kisegítő: Ft. Buchmüller István ny. plébános.

Münster-Paderborn-Osnabrücki Egyházmegye: Misézó helyek: Bielefeld, Hagen, Marl, Menden, Münster, Neukirchen-Vluyn, Osnabrück. Érdeklődni: Ft. Simon Péter, Münster Magyar Katolikus Misszió, Middelfeld 24, D-48157 Münster, tel.: 0049-251/9 32 57 288, e-mail: ungarische-mission@bistum-muenster.de, honlap: migrans.hu

Passaui Egyházmegye:

Érdeklődni: Ft. Kovács János, 84375 Kirchdorf am Inn, tel.: 0049-85/71 23 32. Magyar Missio Passau (Ungarische Mission Passau e.v.), Breslauer Str. 2., 94036 Passau. Tel.: (0151) 5181 7785 (Andreas G. Lehr világi elnök). Honlap: www.magyar.missio.passau.de, e-mail: info@magyar-missio-passau.de

Rottenburg-Stuttgarteri Egyházmegye: Érdeklődni: Ft. Dr. Tempfli Imre, Ungarische Katholische Gemeinde, Albert-Schäffle Str. 30, D-70186 Stuttgart, tel.: 0049-711/236 91 90, fax: 0049-711/236 73 93, e-mail: mission@stuttgarti-katolikusok.de, és Ft. Merlász Tibor, Walfischgasse 17, D-89073 Ulm, tel.: 0049-731/39 96 63 06, mobil: 0049-151/15 92 52 03, e-mail: mtibor1960@gmail.com Misézó helyek: Stuttgart, Ulm, Balingen-Fromern, Biberach, Böblingen, Friedrichshafen, Eisingen, Heidenheim, Heilbronn-Horkheim, Ludwigsburg, Munderkingen, Reutlingen, Schwäbisch-Gmünd, Weingarten.

Würzburgi Egyházmegye:

Miséző hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Koncsik Endre, Domerschulstr. 2, D-97070 Würzburg. Tel.: 0049-931/38 66 2530, fax: 38 662 599.

NORVÉGIA

Információ a magyar nyelvű lelkipásztori szolgálatról: www.nufo.no/makao

OLASZORSZÁG

Róma: Mons. Dr. Németh László főlelkész, a római Szent István Ház igazgatója, Casa di Santo Stefano, Via del Casaleto, 481, I-00151 Roma, tel.: 0039/06 6574 2834, mobil: 0039/348 79 52 165, e-mail: italiamissiohu@gmail.com. Misézó helyek: Róma – minden hó utolsó vasárnapján 10.30-kor, Chiesa Santi Giovanni Evangelista e Petronio Dei Bolognesi (Via del Mascherone 61 – 00186 Roma, kivéve július, augusztus) és a Szent Péter-bazilika Magyarok Nagvasszonya-kápolnájában minden kedden 8.00-kor. Milánó – minden hó első vasárnapján 16.00-kor, Szalézi oratórium (Via Copernico 9, kivéve jan., júl., aug., szept.).

MINDSZENTY...

(Folytatás az 1. oldalról)

A megtörhetetlenségét, szókimondását becsülik benne világszerte mindmáig – tette hozzá a rektor. Mindszenty Józsefet Bécsben nemcsak a politika és a közélet gyanakvása fogadta, hanem a hívek, élükön Franz König bíboros, bécsi érsek testvéri szeretete is. Ahogy König bíboros fogalmazott: „*Mindszenty bíboros sorsa nemcsak a magyar, hanem immár az osztrák Egyház történetével is összekapcsolódott.*” Ezt jelezte, hogy halálakor, 1975. május 6-án megszólalt a Pummerin, Ausztria legnagyobb hangja – amely csak szilveszterkor, nagyobb keresztény ünnepekkor és a pápa, illetve a bécsi főpásztor halálakor szólal meg –, az osztrák közszolgálati média, az ORF pedig megszakította adását, hogy bejelentse a hercegprímás halálhírét. Az Irgalmasrendiek Kórházában – ahol Mindszenty távozott az élők sorából – a tíz éve felállított szob-

HIRDETÉSEK

Budapestre költözni kívánók figyelem! Kertvárosi – XXIII. kerület, Milennium – 690 m²-es telken, 127 m²-es családi ház, 3 szoba, hall, előszoba, fürdő, külön WC, beépített konyha + kamra, 2 terasz, „borospince” + 51 m²-es garázs aknával, eladó. Az ingatlan mellett közvetlenül egy összközművesített 404 m²-es építési telek szinten eladó. Képes információt kérésre küldünk. E-mail: rikakoller@gmail.com, Tel.:0036-20/500-6808 vagy 0049(0)1747803782.

55 éves katolikus férfi, gyakorlattal rendelkező ápoló (masször, természetgyógyász), házi betegápolást vállal (akár házvezetéssel is), magyar családnál bentlakással. Kocsi, jogosítvány van. +36-30/943-6017, wu.tang@citromail.hu.

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN

Apró-, házassági-, általános hirdetések betűnként:	0,10 EUR
„Jelige” – postaköltség	5,00 EUR
Üzleti, nyereséges hirdetés betűnként	0,20 EUR
Nagybetűs sorok betűnként	0,40 EUR
Egyszerű, 1 „pontos” keret	10,00 EUR
Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.	
Külön kívánságokat esetenként árazunk.	

Egymás utáni háromszori hirdetésnél 10 %, hatszori hirdetésnél 20 %, illetve egész évi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!

Magyar szentmisék helye: Bologna, Catania, Loreto, Padova, Palermo, Parma, Torino.

Firenze: Mons. Dr. Kovács Gergely, Pontificio Consiglio della Cultura, V-00120 Città del Vaticano, e-mail: gkovacs@tin.it

SVÁJC

Zürich: Ft. Vizauer Ferenc, Röm. Katholische Ungarnmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich, tel.: 0041-44/36 23 303, e-mail: f.vizauer@gmx.ch; Misézó helyek: Zürich, Winterthur, Wetzikon-Uster, Schaffhausen, Frauenfeld.

Genf: Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján 10.30-kor. Tel.: 00 41-22/7910458.

Lausanne: Szentmise minden hó 1. és 3. szombat 18.00-kor. Chapelle Servan, ch. Eugène-Grasset 12, Lausanne.

Bern: Ft. Pál István, Röm. Kath. Ungarnmission, Pf. 102, CH-3073 Gümligen. E-mail: info@katolikus.ch; www.ungarnmission.ch

Basel: Ft. Pál István, Röm. Kath. Ungarnmission, Binninger Str. 45, CH-4123 Allschwil; tel.: 0041/765185440. Szentmise: minden vasárnap 8.50-kor. www.ungarnmission.ch; a Sacré Couer-templomban, Feierabendstr. 68.

St. Gallen: a hónap második vasárnapján 17.00 órakor magyar szentmise a Schutzengel-kápolnában (a dóm mellett). Lelkész: Szűcsi László, Kirchstr. 13, CH-9036 Grub. Tel.: 071 891 56 01.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia külföldi magyar lelkipásztori szolgálatért felelős püspökének irodája: MKPK, Külföldi Magyar Lelkipásztori Szolgálat, Dr. Cserhati Ferenc püspök, H-1053 Budapest, Papnövelde utca 5-7., tel./fax: 0036-1/266-4515, e-mail: cserhati@katolikus.hu □

rát mindig friss virág ékíti. Az osztrákok tiszteletének tanújele az is, hogy 2012-ben a Pázmáneumban Christoph Schönborn bíboros is társuk volt a Mindszenty előtti főhajtásban. Ez fontos gesztus volt az Osztrák Katolikus Egyház részéről, állapította meg az akkor idelátogató magyar miniszterelnök, Orbán Viktor, aki így foglalta össze, drámai tömörséggel, Mindszenty bíboros üzenetét a mai magyarság számára: „*Cél iránti alázat.*”

A hercegprímás emléktáblája előtt Soltész Miklós rámutatott: Mindszenty József bárhová is került az életben, plébánosként, a magyar katolikus Egyház vezetőjeként, majd száműzött főpásztorként egyaránt mindig tudott újat teremteni. Építeni tudott közösségeket, plébániákat, templomokat, és építeni tudta a lelkeket, amelyeket az Úristen rábízott. Merítsünk erőt Mindszenty József példájából, aki mindig újra tudta kezdeni az életét. Bármilyen diktatúrát kellett elszenvednie, mindig egyenes és következetes maradt. Kun Béláék diktatúrája alatt is letartóztatták, mégis fölémelte a szavát a bolsevizmus ellen. Amikor ugyanúgy fölémelte szavát a fasiszta diktatúra ellen, ismét elfogták, elhallgattatták. '45 után a kommunisták is börtönbe vetették, és évekig elvették tőle annak a lehetőségét, hogy a Magyar Katolikus Egyházat vezethesse. Majd következett az '56-os forradalom utáni tizenöt év az amerikai nagykövetségen. Kérve a szabad világba pedig egy újabb ideológia ellen, a liberalizmus azon ága ellen kellett küzdenie, amelyik azt vallja ugyan, hogy mindenkinek mindent szabad, de a vallásos, keresztény hitű embert megszólja, avitnak tekint. Emleke mindenkit figyelmeztet a kötelességére, feladatára, a kitartásra – hangsúlyozta a szónok. „*Remélhetőleg eljön az az idő, amikor a boldoggá avatása valóban meg fog valósulni*” – zárta szavait az államtitkár.

V. G.

ÉLETÜNK

Budapesti szerkesztőség és kiadóhivatal:
KERESZTÉNY ÉLET SZERKESZTŐSÉGE
H-1075 Budapest, Károlyi krt. 1.
Telefon: (0036) 1/328 01 96, (0036) 1/328 01 97
Fax: (0036) 1/328 01 98

E-mail: eletunk@keresztenylet.hu
www.keresztenylet.hu

Főszerkesztő: dr. Cserhati Ferenc
Felelős kiadó: Merka János
Felelős szerkesztő: Czoborczy Bence
A szerkesztőbizottság tagjai:
Ramsay Győző, Vincze András

Redaktion und Herausgeber:

UNGARISCHE KATHOLISCHE GEMEINDE
Oberföhringer Str. 40, D-81925 München
Verantwortlicher Herausgeber: Merka János
Telefon: (0049) 89/98 26 37
Telefax: (0049) 89/98 54 19

E-mail: eluetenk@ungarische-mission.de

Abonnement für ein Jahr: 20 EUR
11 Exemplare
nach Übersee mit Luftpost USD 60

ELŐFIZETÉS:

Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni!
Tengerentúlról, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.
1 példány ára: 2 EUR
Előfizetési ár egy évre: 20 EUR

Tengerentúlról USS 60
BANKSZÁMLÁNK:
Szent Maximilian Kiadó

OTP Banka Slovensko, Komárno
IBAN SK81 5200 0000 0000 0886 7696
BIC/SWIFT: OTPVSKBX

Erscheint 11 mal im Jahr.
Satz: ÉLETÜNK

Druck:
Micropress Kft.
H-3516 Miskolc, Ács u. 12.

Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.

A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.

HÍREK – ESEMÉNYEK

Temetőkápolna Déván

Közösségi összefogásból megépült temetőkápolnát szentelt fel november 1-jén a Hunyad megyei Déván Orbán Szabolcs OFM, az Erdélyi Ferences Rendtartomány előjárója. Homíliájában a nyolc boldogságról szólva elmondta: A történelem során sokan sokféle módon ígértek és ígérnek mai napig boldogságot, melyhez pénz és hatalom által lehet eljutni. A keresztény ember számára azonban egészen más út kínálkozik az igazi boldogsághoz. A dévai közösség boldog lehet, hiszen Istenre tekintve, őseiket tisztelve, önzetlen munkával és adakozással építették meg a temetőkápolnát.

(Fotó: NyugatiJelen.com)

Gyertyagyújtás Nagybecskerekén

Mintegy háromszáz hittanos vett részt a Nagybecskereki Egyházmegye adventi gyertyagyújtásán a nagybecskereki székesegyházban 2015. november 28-án. Tizenhat hittansoport készített rövid programot erre a napra, hogy az adventi várakozás és a Krisztus-várás öröme megosszák társaikkal és Német László SVD püspökkel, aki ezt a napot hagyományosan a hittanosaival tölti, s ő gyűjti meg az adventi koszorú első gyertyáját is.

A krakkói találkozó honlapja

Krakkóban kerül sor a következő Ifjúsági Világtalálkozóra 2016. július 25. és 31. között. Ferenc pápa a találkozás fókuszába a nyolc boldogságból vett motót állítja: „Boldogok az irgalmasok, mert ők irgalmat nyernek”. A rendezvényre több millió fiatal, köztük több ezer magyart várnak a szervezők. A közelmúltban nyílt meg a krakkói Ifjúsági Világtalálkozó magyar nyelvű honlapja (www.krakko2016.hu), amelynek célja, hogy miközben tájékoztatást ad a találkozóról a magyar résztvevőknek, segítséget nyújtson a lelki felkészülésben a fiatalok, az egyházközségek és közösségek számára.

Gyógyír a magányra!

Az alsódobozos **Hársfalevel Nyugdíjsház** és **Otthonápolási Szolgálat** várja mindazok jelentkezését, akik egészségben vagy betegségben, szeretetteljes gondoskodásra vágnak idős napjaikra. Intézményünk szolgáltatásait havi térítési díj ellenében, vagy egyszeri belépés megfizetése mellett vehetik igénybe. Elérhetőségeink:

www.harsfalevel.hu
Telefon: 00 36-30/561-8838

Magyar Egyházi Könyvklub

A keresztény kiadók gazdag választéka.

www.egyhazikonyvklub.hu

Számos könyvre, DVD-re, CD-re kedvezmény!

Liszt Kárpátaljának

A Magyarok Kenyere mozgalom felhívására Heves megyei gazdák felajánlásával 13 tonna lisztet adományoztak a Katolikus Karitásznak november 18-án az egri bazilikában. Az adományt a Katolikus Karitászt nevében Ternyák Csaba egri érsek, Écsy Gábor, a Karitászt országos igazgatója és Árvai Ferenc, az Egri Karitászt Központ igazgatója vette át. A Katolikus Karitászt az adományt a mindennapi megélhetéssel küzdő kárpátaljai magyar családok számára juttatja el.

Ad limina látogatás

Ferenc pápa november 12-én fogadta a szlovákiai püspöki konferencia ad limina látogatást végző tagjait a Vatikánban. A pápa kérte a szlovákiai püspököket, hogy közvetítsék szeretetét és lelki közelségét híveiknek, valamint elismerését azoknak a személyeknek és intézményeknek, amelyek a karitásznak és a szolidaritásnak szentelik tevékenységüket a legjobban rászorulóknak érdekében. A püspökök aggodalmait a Fájdalmas Szűzanya, Szlovákia védőszentje oltalmába ajánlotta, és anyai közbenjárását kérte, hogy az ország gyarapodjon a békében és keresztény hagyományai legjobb értékeiben.

Szalézi válasz a gyűlöletre

A terrorista robbantások ellenére a Szalézi Ifjúsági Mozgalom Franciaország és Dél-Belgium fiataljait képviselő vezetői úgy döntöttek, hogy nem hátrálnak meg és megtartják betervezett találkozójukat. Bár Holland francia elnök rendkívüli helyzetet rendelt el az országban, a francia fiatalok pénteki vérengzések ellenére úgy döntöttek, hogy nem engedik, hogy a félelem legyőzze őket, a gyűlöletre szalézi reménnyel és örömmel válaszolnak. November 15-én összejöttek Párizsban, a várakozásoknak megfelelően, és elkezdtek tervezni a tevékenységeket a következő Ifjúsági Világtalálkozóra.

Lemondott az igazgató

Lemondott az az olasz iskolaigazgató, aki diákjai sokféle nemzetiségére és vallására hivatkozva idén eltörölte a hagyományos karácsonyi ünnepeket és betiltotta a karácsonyi dalokat is. Országos vitát váltott ki Marco Parma, a Milánó melletti Rozzano Garofani nevű iskola igazgatójának döntése, aki még a tanév szeptemberi kezdetén bejelentette, hogy az intézménybe járó különböző nemzetiségű és eltérő vallású tanulók iránti tiszteletből a decemberi karácsonyi koncertet télkoncertre keresztelik át, az Olaszországban megszokott karácsonyi énekek pedig nem lesznek műsoron. □

SZENT ERZSÉBET ÜNNEPE PADOVÁBAN

Erdő Péter bíboros szentmiséje a kegyhelyen

Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek november 17-én, Árpád-házi Szent Erzsébet világegyházi ünnepnapján szentmisét mutatott be a padovai Szent Antal-bazilikában (közismert nevén II Santo), Olaszország legnépszerűbb szentjének nyughelyén, a kegyhelyet fenntartó minoriták meghívására.

Erdő Péter bíborossal koncelebrált többek között Németh László római magyar főlelkész is. A székesegyház főoltáránál bemutatott ünnepi szentmisén részt vettek a Minorita Rend (Konventuális Kisebb Testvérek Rendje – OFM Conv) és a Ferences Világi Rend tagjai, a Padovában és környékén élő magyar közösségek képviselői.

A szertartás előtt Enzo Poiana, a Szent Antal-székesegyház kegyhelyigazgatója köszöntötte az egybegyűlt híveket, és hálát adott, amiért együtt ünnepelhetik Szent Erzsébetet, aki a kongregációk és a ferences harmadrend védőszentje is. Kifejezte örömét, hogy Erdő Péter bíboros, Magyarország primása mutatja be a szentmisét ezen az ünnepen, egy olyan szentre emlékezve, aki Szent Antalhoz hasonlóan kora kiemelkedő alakja, a ferences életszentség példája volt. A kegyhelyigazgató Szent Erzsébet és Szent Antal közbenjárását kérte az Egyháztól.

Erdő Péter megköszönte a lehetőséget, hogy együtt ünnepelhetik Szent Erzsébetet, akinek élete ihlető erő forrása az egész Egyház számára. Kérte, hogy

példája nyomán fáradhatatlan szeretettel szolgáljuk a szenvedőket.

A bíboros homíliájában Szent Erzsébet alakjának egyetemes jelentőségét, aktualitását emelte ki.

A szentmise végén a kegyhelyigazgató megköszönte Erdő Péternek, hogy megtisztelte jelenlétével a székesegyházat, és hangsúlyozta, hogy szívesen látják máskor is. Felhívta a figyelmet: Szent II. János Pál pápa kívánsága az volt, hogy a bazilika nemzetközi szentély legyen, az idelátogatók szíves fogadtatásban részesüljenek. Hozzátette, hogy egyre több magyar zarándokcsoport érkezik, már ők is hozzáférhetnek anyanyelvükön a Szent Antal-bazilika ismertetőjéhez.

A szentmise után Erdő Péter bíboros a koncelebráló papokkal együtt, a hívek kíséretében átvonult a székesegyház osztrák-magyar kápolnájába, amelynek egyik freskója Árpád-házi Szent Erzsébetet ábrázolja. Vezetésével Szent Erzsébet közbenjárását kérték, majd a bíboros az Árpád-házi szent ereklyéjével áldást adott.

(Magyar Kurír)

MAGYAR PÜSPÖKÖK LÁTOGATÁSA MOLDOVÁBAN

Anton Coșa chișinăui püspök meghívására Bíró László tábori püspök, Kocsis Fülöp érsek-metropolita, Székely János esztergom-budapesti segédpüspök, Majnek Antal munkácsi püspök, valamint a Fokoláre mozgalom néhány tagja november 16–17-én látogatást tett Chișinăuban, a Moldovai Köztársaságban.

Bíró László püspököt hazaérkezését követően az utazás céljáról, programjáról kérdeztük. Elmondta, hogy testvéri látogatás volt, amelynek során megismerkedtek az egyházmegye lelkipásztori szolgálatával. Az első napon megnézték a képzési központot, találkoztak a rekolekcióra összegyűlt egyházmegyei papokkal. Este csatlakozott hozzájuk a Romániából érkezett Petru Gherghel iași-i megyéspüspök is.

Másnap, november 17-én ellátogattak egy külvárosi, szaléziak által fenntartott plébániára és a Caritas által működtetett hajléktalanszállóra.

Este a székesegyházban, Árpád-házi Szent Erzsébet világegyházi ünnepén Bíró László püspök mutatott be szentmisét. Homíliájában kiemelte a moldovai és a magyar nép történelmé-

nek párhuzamait, hősies helytállásukat, amikor a tatár és török hadakkal szemben védtek Európát, illetve a kommunista diktatúra idején megélt közös sorsukat. Kifejezte örömét, hogy láthatja a moldovai egyház újjáéledését. Szent Erzsébetről szólva hangsúlyozta jóságát és azt, ez a jóság hogyan alakul szépséggé.

Végül kifejezte örömét, hogy az országban értéknek tekintik a házasságot, szeretik a gyermekeket. A családoktól függ Moldova jövője – hangsúlyozta Bíró püspök.

A magyar püspökök a Chișinăui Hősök Emlékparkjában ez évben felavatott, a Moldova területén hősi halált halt magyar katonák emlékművénél is imádkoztak.

(Magyar Kurír)

A magyar primások temetkezési helyén, **Mindszenty bíboros** sírja közelében egy-, illetve kétszemélyes urnahelyek válthatók **20, 50, illetve 90 évre már 700 EUR-tól.**

Egyházi személyek részére szülőikkel együtt temetkezés esetén háromszemélyes fülkében kedvezményes lehetőség!

Érdeklődni: ebazilika@gmail.com

vagy a **00 36-20/828-0626**

elérhetőségeken

www.bazilika-esztergom.hu